

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
SAYIN PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP'UN KONUŞMALARI

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
SAYIN PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP'UN KONUŞMALARI**

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

İçindekiler

Avrasya Meclis Başkanları Ana Oturum Konuşması	5
Uluslararası Türk Akademisi'nde Nahçıvan Anlaşması'nın 10. Yıldönümü Konuşması.....	11
Asya Parlamenterler Asamblesi Koordinasyon Toplantısı Konuşması	19
Parlamentolararası Birlik Genel Kurul Gündemine Acil Gündem Maddesi Eklenmesine İlişkin Genel Kurul Görüşmeleri Konuşması.....	25
Parlamentolararası Birlik Genel Kurulu, "Uluslararası Hukukun Güçlendirilmesi: Parlamente Rol ve Mekanizmalar İle Bölgesel İşbirliğinin Katkısı" Konulu Genel Müzakereler Konuşması.....	29
Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Avrupa Parlamento Başkanları Konferansı'nda "Ortak Evimiz Avrupa: Gelecek 70 Yıl" Başlıklı Konuşma.....	35
G20 Parlamento Başkanları Zirvesi Konuşması.....	41
Mikta Parlamento Başkanları Zirvesi Konuşması.....	47
Terörle Mücadele ve Bölgelerarası Bağlantılılığın Güçlendirilmesi Konulu 3. Meclis Başkanları Konferansı [Açılış Konuşması]	51
Terörle Mücadele ve Bölgelerarası Bağlantılılığın Güçlendirilmesi Konulu 3. Meclis Başkanları Konferansı [Kapanış Konuşması].....	55
Büyükelçiler Konferansı Konuşması.....	59
Afrika Parlamenterler Birliği 42'nci Konferansı Konuşması	67
Asya Parlamenter Asamblesi [APA] 12. Genel Kurul Toplantısı Konuşması.....	79

AVRASYA MECLİS BAŞKANLARI ANA OTURUMU

24 Eylül 2019,
Nur-Sultan

Dost ve Kardeş Kazakistan'ın Saygıdeğer Kurucu Cumhurbaşkanı,
Değerli Parlamento Başkanları,
Başkan Yardımcıları, Milletvekilleri,
Değerli Katılımcılar,

Avrasya Parlamento Başkanları Dördüncü Toplantısı vesilesiyle Kazakistan'da bulunmaktan memnuniyet duyuyorum.

Bildiğiniz gibi, Türkiye olarak, Üçüncü Toplantı'ya geçtiğimiz yıl Antalya'da ev sahipliği yapmıştık.

Geniş Avrasya coğrafyasında bulunan ülkelerin Meclislerinin ortak girişimi olan bu toplantılar süreci, güçlenerek ve her toplantıda katılımcı sayısını artırarak devam ediyor.

Antalya Toplantısı'nda da ifade ettiğimiz gibi bu toplantılar dizisinin artık kurumsallaşması gerektiğini düşünüyoruz. Toplantı'nın bir önceki ev sahibi olarak bu açıdan da ilave bir sorumluluk hissediyoruz.

Bu buluşmamızda, bizleri samimi bir misafirperverlikle ve son derece başarılı şekilde ağırlayan kardeş Kazakistan'ı, Meclis Başkanı Sayın NİGMATULİN'in şahsında içten duygularımla tebrik ediyorum.

**Göç hareketliliği
ile ilgili çok
tarafllılığı ve ortak
gayretleri esas alan
müşterek bir duruş
geliştirmeliyiz.**

"Avrasya Vizyonu"nu ilk ortaya koyan lider olarak Kazakistan'ın Kurucu Cumhurbaşkanı Sayın Nazarbayev'e de bu vesileyle şükranlarımı sunuyorum.

Kıymetli Konuklar,

Dünyamızın bir bölümü hala doğal afetler, açlık, savaş ve çatışmalar içinde, bunun sonucunda ciddi göç hareketleriyle yerlerinden edilme gibi birçok zorlukla karşı karşıyadır.

Bu sorunlara karşı, çok taraflılığı ve ortak gayretleri esas alarak müşterek bir duruş geliştirmeliyiz.

Bu nedenle bu yılki temamızın “Büyük Avrasya: Diyalog, Güven, Ortaklık” olarak belirlenmiş olmasını isabetli ve zamanın ruhuna uygun buluyorum.

Tam bu noktada, uluslararası zeminlerin ve örgütlerin yeniden gözden geçirilmesi zarureti bir kez daha dikkatlerinize sunmak isterim.

Ne yazık ki bugün uluslararası örgütlerin bir kısmı, özellikle de Birleşmiş Milletler, kuruluş amaçlarında öngörülen Dünya barışını sağlama misyonunu yerine getirmekten çok uzaktır.

Nitekim Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan bu durumu, ‘Dünya Beşten Büyüktür’ itirazıyla ifade etmiş ve uluslararası örgütlerdeki adil olmayan yapılanma ve işleyişe dikkat çekmiştir. Bu itiraz, haklı bir yankı da uyandırmıştır.

Uluslararası siyaseti ve küresel dengeleri, büyük değişim geçirmiş bir dünyanın eskimiş örgütleriyle değil, dinamik ve sahici kurumlarla ele almak en akılcı yoldur.

İşte bu yüzden, uluslararası siyaseti ve küresel dengeleri, artık var olmayan, büyük değişim geçirmiş bir dünyanın eskimiş örgütleriyle değil, dinamik ve sahici kurumlarla ele almak en akılcı yoldur.

Dolayısıyla, son yıllarda ivme kazanan parlamenter diplomasi süreçlerini ve parlamentolar arası zirveleri bu açıdan değerlendirmenin önemli ve hayati olduğu kanaatindeyim.

**Büyük Avrasya:
Diyalog,
Güven,
Ortaklık**

Yeniden Asya!

Değerli meslektaşlarım,

Parlamentolar, son yıllarda diplomaside ve dış politikada kayda değer bir rol üstlenmeye başladılar. Parlamenterler, artık dış siyasetin teşkili ve tatbikinde daha aktifler.

Bizler, dünyanın kalbindeki Avrasya coğrafyasında halklarımızın temsilcileri olarak, parlamenter diplomasiyi etkin bir şekilde kullanmalıyız.

Dolayısıyla, bugünkü toplantımızın ve gerçekleştireceğimiz görüşmelerin ortak hedeflerimize ulaşma yolunda verimli olacağına inanıyorum.

Değerli Katılımcılar,

Dünyanın jeopolitik ve ekonomik ağırlık merkezinin hızla Asya'ya kaydığını, Asya kıtasının her bölgesinde etkileyici bir kalkınma ve gelişim süreci yaşandığını biliyoruz.

Asya ve Avrupa kıtalarının ayrılmaz bir parçası olan Türkiye, büyük Avrasya coğrafyasında sürmekte olan kapsamlı dönüşüme uygun bir şekilde “Yeniden Asya” başlığıyla bir girişim başlatmıştır.

Bu girişimle, Türkiye, Asya genelinde ortaya çıkan çok yönlü dinamizmden daha iyi ve verimli biçimde yararlanmayı ve buna katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Esasen “Avrasya Parlamento Başkanları Süreci”ni de bu yeni girişimimizin, çok taraflı parlamenter boyutlarından biri olarak görüyor ve önemsiyoruz.

Değerli Konuklar,

Türkiye; gerek yakın çevresinde gerek uluslararası düzeyde, güvenlik, istikrar ve refahın sağlanması amacıyla, dış politikasını, kurucu felsefesini oluşturan “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh” ilkesi doğrultusunda yürütmektedir.

Bu anlayışla, pek çok ülkeyle Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi mekanizması kurduk. “Yeniden Asya” girişimimiz ile bu sayıyı daha da artıracamız.

Ayrıca, yakın çevremizdeki ihtilaflara kesin çözümler bulunması için “bölgesel sahiplenme” anlayışının önem taşıdığını düşünüyoruz.

Bu çerçevede, çok taraflı işbirliği süreçlerine ve bölgesel girişimlere öncülük ediyoruz. Esasen, Avrasya Parlamento Başkanları Toplantıları sürecini de bölgesel sahiplenme kavramının parlamenter diplomasi boyutu olarak telakki ediyoruz.

Yine, insani dış politika anlayışı ile dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülke Türkiye'dir. Her yıl insani yardım raporları yayımlayan İngiltere merkezli Kalkınma İnisiyatifleri Örgütü'nün 2018 yılı Küresel İnsani Yardım Raporuna göre, Türkiye, 2017 yılında dünyada en çok insani yardım yapan ülke olmuştur.

Bu bir tesadüf değildir; nitekim Türkiye 2016 ve 2015 yıllarında ikinci, 2014-2013 ve 2012'de ise üçüncü en çok insani yardım yapan ülkedir. Bu veriler bizim iddialarımız değil, Türkiye'nin kendi beyanı değildir; uluslararası faaliyet gösteren, yıllardır bu işi yapan bağımsız bir kuruluşun raporundaki tespitlerdir. İlgilenen herkesin incelemesine açıktır.

Bu bakımdan Türkiye belki dünyanın en zengin ülkelerinden biri değildir; ama en cömert ülkesidir. Bu durum, dış politikamızın insani boyutunu ifade eden en güzel sonuçtur.

Öte yandan, tüm ülkelerin, özellikle dünyayı yaşanmaz hale getirmeye çalışan ülkelerin, insani bir hissiyatla elini taşın altına koyması ve külfeti paylaşması gerektiğine de inanıyorum.

**Çok taraflı işbirliği
süreçlerine ve
bölgesel girişimlere
öncülük ediyoruz.**

**Avrasya
coğrafyasında
halklarımızın
temsilcileri olarak,
parlamenter
diplomasiyi
etkin bir şekilde
kullanmalıyız.**

Saygıdeğer Meclis Başkanları,
Kıymetli Konuklar,

Sözlerime son verirken, konferansın tertibinde görev alan herkese, dost ve kardeş Kazakistan yetkililerine tek tek teşekkür ediyor, Avrasya Meclis Başkanları sürecinin kurumsallaşarak ülkelerimiz arasındaki ilişkileri ve dayanışma ruhunu güçlendirmesini temenni ediyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ULUSLARARASI TÜRK AKADEMİSİ KONFERANSI'NDA NAHÇIVAN ANLAŞMASI'NIN 10. YILDÖNÜMÜ

24 Eylül 2019,
Nur-Sultan

Ata Topraklarımızın Kıymetli Evlatları,
Hürmetli Kardeşlerim,

Sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kalpleri, gönülleri aydınlatan Hoca Ahmet Yesevî Hazretlerinin diyarına Türkiye'deki 82 milyon kardeşinizin selamını getirdim.

Ankara'nın, İstanbul'un, İzmir'in ve Anadolu'nun her köşesindeki kardeşlerimizin muhabbetini getirdim.

Hususen de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın selam ve muhabbetlerini getirdim.

Burası bizim ata yurdumuz.

Hepimiz Oğuz atanın torunlarıyız.

Ecdadımız Anadolu'ya bu topraklardan göç etti.

Bu vesileyle sizlerin huzurunda olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Çünkü bizler aynı çınarın kollarıyız.

Dilimiz, kültürümüz, medeniyetimiz bir.

Umutlarımız, hayallerimiz bir.

**Türk dünyasının
her köşesine ve
Türk milletinin her
kişisine aynı gözle
bakar, hepsini
yürekten kucaklarız.**

Türk dünyasının her köşesine ve Türk milletinin her kişisine aynı gözle bakar, hepsini yürekten kucaklarız.

Biz Türkiye'de, başka devletlere "Yabancı Devlet" deriz. Ancak Türk devletlerini "Yabancı Devlet" kategorisinde görmeyiz. Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan ve Azerbaycan'ı "Kardeş Cumhuriyetler" olarak görürüz. Çünkü hepsini kendimiz gibi biliriz.

Türk dünyası, büyük ve müebbet bir dünya.

Hudutları Çin Seddinden başlayıp, Adriyatik Denizine kadar uzanır.

Aramızdaki mesafeler hiç mesele değil. Biz gönül yollarından birbirimize ulaşırız.

Biliyorsunuz Birleşmiş Milletler üyesi 196 devletten 6'sı Türk devletleridir.

155 milyondan fazla nüfusa sahibiz.

Türk devletleri olarak toplam gayri safi millî hasılamız 1 trilyon 200 milyar dolara yakın.

Yani dünyadaki 80 trilyon dolarlık gayri safi millî hasılanın yüzde 1,5'ine sahibiz.

**Kazakistan,
Kırgızistan,
Türkmenistan,
Özbekistan ve
Azerbaycan'ı
"Kardeş
Cumhuriyetler"
olarak görürüz.**

**Türk devletleri olarak
medeniyetimizi
geliştirmek, milletimizi
daha huzurlu, güvenli
ve refah içinde
yaşatmak istiyorsak
yeryüzünün toplam
zenginliğinden
aldığımız payımızı
artırmalıyız.**

Dünya nüfusunun yüzde 2'sine sahip olmamıza rağmen, dünyadaki toplam zenginliğin ancak yüzde 1,5'i bize ait.

Bunu yeterli bulmuyoruz.

Türk devletleri olarak medeniyetimizi geliştirmek, milletimizi daha huzurlu, güvenli ve refah içinde yaşatmak istiyorsak yeryüzünün toplam zenginliğinden aldığımız payımızı artırmalıyız.

Kadim tarihimize baktığımız zaman buna mecbur ve mahkûmuz.

Çünkü bulunduğumuz coğrafya medeniyet havzası.

**Bizler aynı
çınarın
kollarıyız.**

Tıbbın, matematiğin, fennin, astronominin parlayan yıldızları İbni Sina, Farabi, Birunî, Uluğ Bey, Ali Kuşçu gibi büyük ilim adamları bu topraklarda yetişti.

Divan-ı Lügat-it Türk'ün yazarı Kaşgarlı Mahmut, Ali Şir Nevai gibi dilimizin ve kültürümüzün kaynak eserlerini kaleme alan kıymetli büyüklerimiz bu topraklardan neşet etti.

İmam-ı Buhari Hazretleri, İmam-ı Maturidi, Türk boylarının İslam'ın nuruyla aydınlanmasında öncülük eden Ahmet Yesevî Hazretleri bu topraklarda medfun.

Uluslararası Türk Akademisi de hürriyet ve bağımsızlık aşığı ecdadımızın mirasına sahip çıkıp, istikbale daha emin adımlarla ilerlememiz gayesiyle bu topraklarda kuruldu.

Şu ana kadar gayet güzel çalışmalar yapıldığını biliyorum. Ortak Türk Tarihi ders kitabının yazılmasını takdire şayan bir çalışma olarak kabul ediyorum.

Aynı şekilde Ortak Türk Edebiyatı ve Ortak Türk Coğrafyası ders kitaplarının hazırlanmasını da sabırsızlıkla bekliyorum.

Kıymetli Kardeşlerim,

Bugün, Nahçıvan Anlaşmasının 10'uncu yıldönümünü anmak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Nahçıvan Anlaşması, gücünü ortak dil, kültür ve tarihten alan Türk Dünyasının bütünleşmesi yolunda bir dönüm noktasına işaret etmekte; kardeşliğe dayanan birliğimiz için sağlam bir zemin teşkil etmektedir.

Her ne kadar Nahçıvan Anlaşmasının 10. yılını kutluyor olsak da, Türk Dili konuşan ülkelerin aralarındaki iş birliğinin kurumsallaşması yönünde attığı adımlar 1992 yılına kadar uzanmaktadır.

Türk Dili Konuşan Ülkelerin Devlet Başkanları ilk kez 1992 yılında bir araya geldiler. O yıldan sonra değişik aralıklarla yeni toplantılar düzenlediler. 2009 yılında da 9'uncu kez bir araya geldiler.

Nahçıvan Anlaşması da 2009 yılında imzalandı. Böylece Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi'ni kurdular.

O yıl Türk devletleri adına gurur verici bir yıldır. Çünkü tarihte bir ilki başardılar.

Bu yıl da tarihi anlaşmanın 10'uncu yılını kutluyoruz.

Türk Konseyi, 10 yıllık sürede kök saldı. Arkasından Türk Dünyasıyla ilgili ve irtibatlı olarak çeşitli teşkilatlar kuruldu.

TÜRKSOY,
TÜRKPA,
Türk Kültür ve Miras Vakfı,
Uluslararası Türk Akademisi,

Türk İş Konseyi, Türk Konseyi Ortak Ticaret ve Sanayi Odası bunların başında gelmektedir.

Türk Dünyasının yeryüzünün ortak zenginliğinden daha fazla pay almasına sağlamak ve milletimizin her ferdinin refahını artırmak için işbirliği ve güç birliği yapmamız şarttır.

**Türk Konseyi,
gücünü
kardeşlik
hukukumuzdan
almaktadır.**

Bizlere düşen, ilişki ve işbirliğimizi daha da derinleştirerek gelecek nesillere layıkıyla aktarmaktır.

Değerli Kardeşlerim,

Türk Konseyi, gücünü kardeşlik hukukumuzdan almaktadır.

**Nahçıvan Anlaşması,
gücünü ortak dil,
kültür ve tarihten
alan Türk Dünyasının
bütünleşmesi
yolunda bir dönüm
noktasına işaret
etmekte; kardeşliğe
dayanan birliğimiz
için sağlam bir zemin
teşkil etmektedir.**

15 Ekim 2019 tarihinde Bakü'de yapılacak olan Türk Konseyi 7'nci Zirvesinde Özbekistan da aramıza katılacak. Özbekistan'ın aramızda olmaması büyük bir eksiklikti.

Seyhun ve Ceyhun nehrinin suladığı bereketli topraklarda yaşayan kardeşlerimizin ülkesi olan Özbekistan'ın da aramıza katılması hepimizde büyük coşku yarattı. İnşallah büyük ailemiz bundan sonra daha güçlü olacak.

Biliyorsunuz Macaristan da 2018 yılında düzenlenen zirvede gözlemci üye olarak aramızdaki yerini aldı. 19 Eylül 2019 tarihinde de Türk Konseyi'nin Budapeşte'deki temsilciliği açıldı. Böylece konseyimizin bayrağı Avrupa'nın ortasında dalgalanmaya başlamıştır.

Önümüzdeki dönemde Türkmenistan'ın da aramıza katılmasını ve Türk dünyasının Konseyimiz çatısı altında bir parça daha tamamlanmasını arzu ediyoruz.

Kıymetli Kardeşlerim,

Ana-ata bir milletin evlatları olarak Türk Konseyini güçlü bir aktör haline getirmeliyiz. Elbirliği ve işbirliğiyle uluslararası ortamda hak ettiğimiz itibarlı konumu almalıyız.

Türk dünyası için bugüne kadar yaptıkları faaliyetlerinden ötürü buradan Türk Konseyine, Türk Akademisine ve bağlantılı diğer örgütlere teşekkür ediyorum.

Türk devletleri arasındaki işbirliğini güçlendirmek için Türkiye olarak üzerimize düşeni her zaman yapacağız. Bu bizim kardeşlerimize karşı hem görevimiz, hem sorumluluğumuz.

Görevimizi seve seve yapacağız, sorumluluktan da hiçbir zaman kaçmayacağız.

Biz gücümüzü kardeşlerimizin varlığından alıyoruz. Kardeşlerimiz sayesinde kendimizi daha güvende hissediyoruz.

Cumhurbaşkanımızın Sayın Recep Tayyip Erdoğan BM Genel Kurulu'nda "Dünya Beşten Büyüktür" dediğinde yalnız olmadığını biliyordu. Yanında ve arkasında kardeşlerinin varlığını ve desteğini hissederek tarihî bir hakikati dile getirdi.

Biz daha eşit, daha adil bir dünyada yaşamak istiyoruz.

Biz güçlülerin üstünlüğünü değil, haklıların üstünlüğünü savunuyor ve bunun için mücadele ediyoruz.

**Bizleri bir araya
getiren dilimiz,
tarihimiz, kültürümüz
ve kardeşliğimiz
temelinde, güvenli
ve müreffeh bir
geleceği hep
birlikte inşa
etmeliyiz.**

Kıymetli Kardeşlerim,

Son olarak; büyük Türk ve İslam düşünürü Yusuf Has Hacıp'in şu sözlerini sizlere hatırlatmak istiyorum:

“Göz için bakarken her şey örtülü, gizli olabilir; fakat gönül için örtü yoktur. Seven insan yüzünden bellidir; ağzını açsa, sözünün manasında sevgi kendisini gösterir.”

Bugün burada birbirini muhabbetle kucaklamaya hazır dostlar ve kardeşler görüyorum. Bu ortamın oluşmasında Sayın Nursultan Nazarbayev'in büyük emeği ve katkısı olduğunu özellikle ifade etmeliyim.

O Türk dünyasının aksakallısı, Kazakistan'ı bölgesinin huzurlu ve güvenli ülkesi haline getiren büyük bir lider. Ülkesinin istikbalini düşünerek görevinden feragat eden büyük bir devlet adamı. Bu vesileyle Zat-ı Devletlerine teşekkür ediyorum.

Bizleri bir araya getiren dilimiz, tarihimiz, kültürümüz ve kardeşliğimiz temelinde, güvenli ve müreffeh bir geleceği hep birlikte inşa etmeliyiz.

Bu temennilerle katılımınız sebebiyle hepinize hürmetlerimi sunuyorum.

ASYA PARLAMENTERLER ASAMBLESI KOORDINASYON TOPLANTISI

13 Ekim 2019,
Belgrad

Bizi etkileyen meselelere müdahil olmayı, sorunlar karşısında çözüm çabalarına katkı sağlamayı bir zorunluluk olarak görüyoruz.

Parlamentolararası Birlik 141. Genel Kurulu marjındaki koordinasyon toplantımızda sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyorum. Bu vesileyle, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Her vesileyle vurguladığımız üzere, APA'yı son derece önemli bir parlamenter diplomasi platformu olarak görüyoruz.

APA olarak temel amacımız Asya bölgesinde barış, refah, ekonomik ve sosyal ilişkiler konularında parlamentolararası işbirliğini güçlendirmek. Gerçekleştireceğimiz işbirliğiyle, geleneksel

diplomasiye ilave güç katabilir, Asya kıtasının sorunlarının çözümünde önemli pay sahibi olabiliriz. Sorumluluklarımız büyük.

Bu çerçevede, TBMM olarak APA'nın 2017-2019 dönem başkanlığı görevini üstlendik. Bu süreçte APA'nın kurumsal gelişimine ve parlamentolararası ilişkilerimizin güçlendirilmesine katkı sağlamaya özen gösterdik. 25-28 Ekim 2019 tarihleri arasında Rize'de düzenlenecek APA Birinci Yürütme Komitesi Toplantısına da ev sahipliği yapacağız. Bu vesileyle, APA Türk Grubu Milletvekillerimize de emekleri için teşekkürlerimi sunmak isterim. Aynı anlayışla, bundan sonra da APA'nın daha ileriye taşınması için elimizden gelen desteği sağlamaya hazır olacağız.

Küresel boyutta, belirsizlik ve öngörülemezliklerin hâkim olduğu, değişim ve dönüşümün aralıksız devam ettiği bir dönemden geçmekteyiz.

Bizi doğrudan etkileyen bu şartlarda, yaşananların pasif bir izleyicisi olmak çare değildir.

Türkiye, girişimci ve insani bir dış politika yürütüyor.

Bizi etkileyen meselelere müdahil olmayı, sorunlar karşısında çözüm çabalarına katkı sağlamayı bir zorunluluk olarak görüyoruz. Bu çerçevede Türkiye olarak girişimci ve insani bir dış politika yürütmekteyiz. “Hem sahada hem masada” etkin olmak anlamına gelen bu anlayışla, yakın veya uzak demeden tüm ülkelerle ilişkilerimizi geliştiriyoruz. Bunları, birbirinin alternatifi değil, aksine tamamlayıcısı olarak görüyoruz.

Dış politikamızın geniş ufkı, Asya-Pasifik bölgesiyle de bağlarımızın gelişmesini sağlıyor. Asya'daki diplomatik ağımızın genişletilmesinden ticari ilişkilerimizin güçlendirilmesine, kültürel ve insani bağlarımızın artırılmasına kadar her alanda, kıtayla ilişkilerimiz son dönemde ivme kazanmıştır. Bu ivmeyi daha da yukarı taşımak için yakın zamanda “Yeniden Asya” açılımı başlatılmıştır. Bu açılım, çok boyutlu, insani ve girişimci dış politikamızın, dünyanın her bölgesiyle işbirliği ve etkileşimin artırılmasına dayalı çabalarımızın bir parçasıdır.

Bölgesel kuruluşlar bağlamında da diyalogumuzu güçlendirmek istiyoruz.

Türkiye, bölgesel ve küresel işbirliği anlayışı, farklı kıtalara yönelik açılım ve ortaklık politikaları, uluslararası kuruluşlardaki etkin ve öncü rolü, terörle mücadeledeki kararlı tutumu, dünyanın her köşesine yayılan insani ve kalkınma yardımları, uluslararası alanda arabuluculuk ve birlikte çalışma kültürünün pekiştirilmesi yolundaki çabalarıyla, güçlü ve güvenilir bir ortak olmaya devam etmektedir.

Bu süreçte bizimle aynı vizyonu paylaşan Asyalı dostlarımızla siyasi temas ve istişarelerimizi arttırmayı, güvenlik, ticaret, yatırımlar, yeni teknolojiler, çevre, kalkınma, enerji, ulaştırma, insani yardım ve savunma sanayii dahil geniş bir yelpazede orta ve uzun vadeye de yayılabilecek işbirliği fırsatlarından birlikte yararlanmayı, muhataplarımızın öneri ve gereksinimleriyle olanak ve yeteneklerimizi buluşturabilmeyi, mümkün olduğu takdirde üçüncü ülke ve bölgelerde ortak projeler yürürlüğe koymayı arzu ediyoruz.

Bölge ülkeleriyle ikili düzeyde olduğu kadar, mümkün olduğu ölçüde bölgesel kuruluşlar bağlamında da diyalogumuzu güçlendirmek istiyoruz. Bu bağlamda, 660 milyonluk nüfusuyla dünya nüfusunun yaklaşık %9'una ve dünyanın en büyük 6. ekonomisine sahip olan ve 2017 yılında Sektörel Diyalog Ortağı Statüsü kazandığımız Güneydoğu Asya Uluslar Topluluğu [ASEAN] ile kurumsal işbirliğimizin güçlendirilmesi, Asya-Pasifik bölgesine açılım politikamızın temel unsurlarından birisini oluşturmaktadır.

Öte yandan Türkiye, Filipinler'in güneyinde nihai, adil ve kalıcı barışın tesis edilmesi amacıyla, ilgili tarafların

davetiyle Güney Filipinler Barış Sürecine aktif şekilde destek vermektedir. Müslüman Mindanao'da Bangsamoro Özerk Bölgesi'nin kurulmasını

öngören Bangsamoro Organik Yasası'nın, düzenlenen referandum sonucunda bölge halkı tarafından onaylanmasını ve 22 Şubat 2019 tarihinde Bangsamoro Geçiş İdaresi üyelerinin Filipinler Devlet Başkanı Rodrigo Duterte tarafından atanarak göreve başlamalarını memnuniyetle karşılıyoruz. Bu bağlamda ülkemiz, kuruluşundan bu yana başkanlığını Türk diplomatlarının yaptığı Bağımsız Silah Bırakma Organı (IDB) aracılığıyla da silahsızlandırma sürecinin icra ve denetimine fiilen katkıda bulunmaktadır. Türkiye Güney Filipinler Barış Sürecine aktif katkısını artırarak sürdürecektir.

Ülkemiz, Myanmar'ın Rakhayn Eyaletinde yaşanan gelişmeleri de başından beri takip etmektedir. Topraklarını terk etmek zorunda kalıp sığınmacı konumuna düşen Rohingaların durumu ne yazık ki vahametini korumaktadır. Rohingaların

Myanmar'a güvenli, gönüllü, onurlu ve kalıcı şekilde geri dönmeleri sağlanmadan, Arakan'da kalıcı bir çözüm ve barışa ulaşılabilmesi mümkün değildir. Uluslararası toplumla birlikte Türkiye, Myanmar'dan daha fazla vakit kaybetmeksizin iyi niyetle sorunun temelindeki meseleleri ele almasını ve krizin kalıcı çözümüne yönelik gerekli siyasi iradeyi göstermesini beklemektedir. Myanmar'ın bu doğrultuda atacağı adımları Türkiye olarak desteklemeye hazırız. Bu bağlamda ülkemiz, sığınmacılara insani yardım sağlanması için hem Myanmar'da hem Bangladeş'te faaliyetlerini sürdürecektir.

**Diyalogun ve
işbirliği kanallarının
her zamankinden
daha etkin biçimde
işletilmesi gereken
bir dönemden
geçiyoruz. Bu
bağlamda,
parlamente
diplomasi de
başlı başına ağırlık
ve etkinliği haiz
bir kanal haline
gelmiştir.**

Biz parlamenterler, doğrudan halkımızın temsilcileriyiz. Yüce Meclislerimizin çatısı altında halklarımızın yarınlara barış, huzur ve refah içinde ulaşmasına yardımcı olmak birincil vazifemizi teşkil ediyor. Bu hedefe giden yolda, dış politikamız bağlamında da katkı ve öneriler sunmak bizim için bir öncelik ve görev.

Karşılaştığımız sınamalarla mücadelede geleneksel yöntemlere ilaveten, farklı kanallardan karşılıklı anlayış ve işbirliği ruhunun pekiştirilmesi ihtiyacı kendini açıkça hissettirmiş durumdadır. Diyalogun ve işbirliği kanallarının her zamankinden daha etkin biçimde işletilmesi gereken bir dönemden geçiyoruz. Bu bağlamda, parlamenter diplomasi de başlı başına ağırlık ve etkinliği haiz bir kanal haline gelmiştir.

Biz de TBMM olarak, parlamenter diplomasi alanında aktif ve yoğun bir profil sergilemekteyiz. Bunun en somut ve yakın örneklerinden birisi, 11-12 Ekim tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz 3. Parlamento Başkanları Konferansıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleşen, Rusya, Afganistan, Pakistan'ın Parlamento Başkanları, Çin Halk Cumhuriyeti'ni Meclis Başkan Yardımcısı düzeyinde temsil edildiği bu konferansta, terörle mücadele ve bölgesel bağlantılılığın geliştirilmesi üzerinde ciddiyetle duruldu. Bu konferansın kurumsallaşması ve genişlemesi konusunda çalışmalarımız devam edecektir.

Bu bağlamda Parlamentolar olarak, geliştireceğimiz fikirlerin, ortaya koyacağımız hedeflerin, ülkelerimiz ve halklarımız arasındaki bağların ve ortak ideallerin pekiştirilmesine katkı sağlayacağına inanıyorum.

Toplantımızın hayırlı sonuçlar vermesini temenni ediyor, çalışmalarınızda üstün başarılar diliyorum.

PAB GENEL KURUL GÜNDEMİNE ACİL GÜNDEM MADDESİ EKLENMESİNE İLİŞKİN GENEL KURUL GÖRÜŞMELERİ

14 Ekim 2019,
Belgrad

Saygıdeğer Parlamento Başkanları,

Saygıdeğer Parlamenterler,

Bugün dünyanın genel durumuna baktığımızda, büyük çatışmalara, yoksulluğa, haksızlıklara ve çifte standartlara şahit oluyoruz. Bütün bu olumsuzlukları doğuran, bazı devletlerin sadece haklara, bazılarının ise sadece ödevlere ve mecburiyetlere sahip olduğu mevcut küresel sistemdir. Bu sistem, dünyanın sömürgecisi bazı devletlerin hegemonik iktidarına hizmet eden bir paradigmanın ürünüdür.

Suriye'ye 911 kilometre sınırı olan ve bu ülkede yaşanan çatışmaların ve güç boşluğunun doğurduğu terör örgütlerinin doğrudan hedefi haline gelen Türkiye, yürüttüğü mücadelenin çeşitli aşamalarında bu terör örgütlerinin bazı Batılı devletler tarafından finans, altyapı ve kamuoyu meşrulaştırması bakımlarından desteklendiğini görmüştür. Özellikle de Türkiye tarafından ülkesine ve sivil halkına yönelen terör örgütü PKK'nın Suriye kolu PYD/YPG'nin silahlı saldırılarına son vermek üzere başlatılan Barış Pınarı Harekâtında, başta Fransa olmak üzere bazı Batılı devletlerin bu örgüte verdiği açık destek tespit edilmiştir. Bunlar yakın zamanda Dünya kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Başta Cezayir ve Tunus olmak üzere birçok Afrika ülkesinde kanlı bir kolonyal geçmişe sahip olan, Yeni Kaledonya'da ve birçok coğrafyada unutulmayan katliamlara imza atan ve 100 günde 800 bin sivilin katledildiği Ruanda katliamındaki açık ve utanç verici rolü Birleşmiş Milletler Raporlarında müteaddit defalar belgelenen Fransa'nın bazı terör örgütleriyle ve şiddetle içiçeliği, dayanışması şaşırtıcı değildir. Zira bu devletler siyasi işleyişlerini ve zenginliklerini, dünyanın geri kalan kısmında yaşanacak kaosa borçludurlar. Bu kaos da uluslararası terör örgütleri eliyle oluşturulmaktadır. Böylece ülkeler dış müdahaleye açık hâle gelmektedir. Aslında bu yeni bir durum da değildir. Bu asamblede temsil edilen birçok devlet, geçtiğimiz yüzyılda bu yıkıcı saldırılara muhatap olmuş, ağır bedeller ödemiştir. Esas itibarıyla terör belası, coğrafyaları kana bulayan, devletleri zayıf düşüren ve toplumları atomize eden yeni bir tür sömürgeci saldırıgancılık aracıdır.

Türkiye, Suriye'de son günlerde yaşanan gelişmelerin acil hâle getirdiği üzere, kamuoylarını manipüle etmek ve coğrafyaları istikrarsızlaştırmak amacını taşıyan terör örgütlerini ve terörizmi siyasi nüfuz ve müdahale aracı olarak kullanan, başta Fransa olmak üzere bazı Batılı ülkelerin bu gayrimeşru, pragmatik ve sonuçları bakımından yıkıcı tavrının uluslararası camia tarafından ele alınmasını küresel barış ve istikrar açısından ihmal edilemeyecek bir görev saymaktadır.

**Bizim muhatabımız
dünya halklarının
vicdanıdır.**

Bu konuşmamız hem tarihe not düşmek hem de terör ve terörizme başvurarak siyasi nüfuz elde etmek isteyenlerin iki yüzlülüğünü ve çifte standardını teşhir etmek amacını taşımaktadır. Önerimiz desteklediği takdirde bu tabloyu bütün açıklığı ile ortaya koyacağız.

Değerli Parlamenter Arkadaşlarım,

Burası, şüphesiz, siyasi karar alma zeminidir. Oylama yapılacak ve karar verilecek. Katılan ülkelerin çoğu, defaatle Batılı ülkelerin emperyalist operasyonlarına maruz kalmış, bağımsızlığını bu emperyalist ülkelere karşı savaşıp kazanmış ülkelerdir. Ancak emperyalist ülkeler, sömürgeci emellerinden vazgeçmiş değillerdir. Şimdi daha rafine bir şekilde, göz boyayarak emperyalist emellerini sürdürmeye çalışmaktadırlar. Uluslararası terörizm, bazı emperyalist Batılı ülkelerin yeni sömürgecilik emelleri için öncü koludur. Dini, ideolojisi, açıklamaları ne olursa olsun, uluslararası terör örgütleri emperyalistlerin güdümündedir, onların örtülü destekleriyle hareket etmektedir. Türkiye terör örgütlerine operasyon yaparken bazı Batılı ülkelere ses çıkması bunun açık bir göstergesidir.

Burada bir karar vereceğiz. Şunu unutmayalım. Hepimiz, önce vicdanlarımıza, sonra halklarımıza, sonra tarihe ve gelecek kuşaklara, sonra da Allah'a hesap vereceğiz.

PAB GENEL KURUL GÜNDEMİNE ACİL GÜNDEM MADDESİ EKLENMESİNE İLİŞKİN GENEL KURUL GÖRÜŞMELERİ

Bizim muhatabımız, önce sizlerin sonra dünya halklarının vicdanıdır. Bundan yüzyıl önce burada bulunan devletlerin %80'i bağımsız devlet değildi. Birkaç on yıl sonra, emperyalist devletlerin güçlerinin ne olacağına halklar karar verecektir.

Biz mazlumların ve adaletin galip olacağına, sömürgeci emperyalistlerin mağlup olacağına inanıyoruz.

Yeni ve adil bir dünya için küçük bir adım atmak üzere, emperyalist anlayışları mahkum eden önerimize destek istiyoruz.

**PAB GENEL KURULU, “ULUSLARARASI HUKUKUN
GÜÇLENDİRİLMESİ: PARLAMENTER ROL VE
MEKANİZMALAR İLE BÖLGESEL İŞBİRLİĞİNİN KATKISI”
KONULU GENEL MÜZAKERELER**

14 Ekim 2019,
Belgrad

Saygıdeğer Parlamento Başkanları,
Saygıdeğer Parlamenterler,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak, bu müstesna başkentte gerçekleşen Parlamentolararası Birliğin 141. Genel Kurulu’na katılmaktan duyduğum memnuniyeti belirterek sözlerime başlamak istiyorum. Bu zor ve güzel toplantıya ev sahipliği yapan Sırbistan yetkililerini, Parlamento Başkanı Sayın Maja Gojkovic’in şahsında tebrik ediyorum. Gösterdikleri konukseverlik için kendilerine teşekkür ediyorum.

Yine 141. PAB Genel Kurulunun hazırlanmasında büyük gayret gösteren Başkanımız Sayın Gabriela Cuaves Barron’u ve ekibini de tebrik ediyor, kendilerine teşekkür ediyorum.

Saygıdeğer Dostlarım,

Tarihin akışının değişmeye başladığı günlerden geçiyoruz. Savaşlar, çatışmalar, katliamlarla geçen 20. yüzyılın siyasi, hukuki ve ekonomik dengeleri bozuldu; işlemez, işlev görmez hâle geldi. Geçtiğimiz yüzyılın uluslararası kurumları ve zeminleri, bütün bir dünya ve insanlık için barış, asgari refah ve insanca yaşama şartları üretemedi. Uluslararası kurumlar ve zeminler çifte standartla hareket ediyordu; bu çifte standartlar çok daha göze batır hâle geldi.

**Batılı ülkelerin
çifte standartlı
yaklaşımları,
uluslararası
kuruluşların
ve zeminlerin
güvenilirliğini
tüketmiştir.**

Bazı ülkelere, mesela Afganistan ve Irak gibi ülkelere Birleşmiş Milletler kararlarına uymadıkları için müdahale edilirken, onlarca Birleşmiş Milletler kararını tanımayan, dünya ile alay edercesine bu kararları ihlal eden İsrail’e kimse sesini çıkartmamaktadır. Son olarak Suriye toprağı olan işgal altındaki Golan tepelerini, Birleşmiş Milletler kararına rağmen ilhak ettiğini açıklayan İsrail’e karşı Türkiye ve birkaç ülke dışında ciddi bir itiraz sesi yükselmemektedir.

Bu tür çifte standartlı yaklaşımlar uluslararası kuruluşların ve zeminlerin güvenilirliğini aşındırmış ve sonunda tüketmiştir. Dünya ve halklar yeni arayışlar içindedir. Uluslararası siyasette, uluslararası hukukta, uluslararası ticarette ve ekonomide yeni bir düzen arayışı içindedir bütün bir dünya. Çifte standarttan uzak, sadece birkaç devletin değil bütün devletlerin egemen eşitliğine dayanan, sadece belli ırktan ve inançtan olanların değil, bütün insanların eşitliğine inanan, asgari refah ve insanca yaşama şartlarını bütün bir dünya için benimseyen bir paradigma ile yeni bir dünyanın kurulması gerekiyor.

Biz Türkiye olarak, bütün dünya halklarının arzu ettiği böyle bir dünyanın çok yakında kurulacağına inanıyoruz. Bunun için her platformda sesimizi yükseltiyoruz. Bütün devletlere ve halklara çağrımızı, her platformda yapıyoruz. Mevcut dünya, çifte standartlı ve adil olmayan uluslararası düzen sürdürülebilir değildir.

Bu anlayışla girişimci ve insani dış politikamızı geliştirdik. Türkiye bugün, 243 dış temsilcilikle dünyada en geniş temsilcilik ağına sahip, bütün ülkelerle en üst düzey ilişki kurabilen ve sürdürebilen birkaç ülkeden biridir.

Türkiye'nin dış politikasının insani boyutu da çok önemlidir ve başka devletlere örnek olacak niteliktedir. Bugün Türkiye, 3,6 milyondan fazlası Suriyeli Arap, Kürt ve Türkmen olmak üzere 4 milyonu aşkın kişiyle, dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülkedir. Ayrıca Türkiye, bağımsız uluslararası kuruluşların tespitine göre, son iki yıldır dünyada en çok insani yardım yapan ülkedir. Türkiye belki, dünyanın en zengin ülkesi değildir; ama en cömert ülkesidir.

Değerli Parlamenterler,

Bu vesileyle Türkiye'nin güney sınırlarında yuvalanan terör örgütünün tehditlerini bertaraf etmek için başlatılan Barış Pınarı Harekâtına da değinmek istiyorum. Bu hareketin yegâne amacı son yıllarda Suriye'nin kuzeyinde oluşan istikrarsız ve kontrolsüz bölgelerden Türkiye'ye yönelecek terör tehdidini önlemektir.

**Bariş Pınarı
Harekatının
yegâne amacı
son yıllarda
Suriye'nin
kuzeyinde
oluşan istikrarsız
ve kontrolsüz
bölgelerden
Türkiye'ye
yönelecek
terör tehdidini
önlemektir.**

Türkiye, Suriye'nin toprak bütünlüğünden ve siyasi birliğinden yanadır. Bunu kendi güvenliği ve bölgenin istikrarı açısından çok önemli görüyoruz. Bu anlayış içinde, Türkiye, başta Astana süreci olmak üzere, Suriye'de kalıcı barışın sağlanması için her türlü girişimin içerisinde yer almaktadır.

Türkiye'nin Suriye ile 911 km sınırı mevcuttur. Yani Türkiye hariçten gazel okuyan ölkelerden farklı bir durumdadır. Bu sınırların tamamına yakınında, kendi topraklarının bir kısmında Suriye'nin henüz kontrolü yoktur. Bu kontrolsüz durumdan istifa eden bazı terör örgütleri Türkiye'ye dönük silahlı ve terörist eylemler içerisinde olacak şekilde bir yapılanma içine girmişlerdir. Son bir yılda, Suriye PKK'sı olan terör örgütü PYD-YPG tarafından Türkiye sınırları içinde 100'den fazla terör eylemi gerçekleştirilmiştir.

Türkiye terör örgütlerinin bertaraf edilmesi için bugüne kadar, askeri seçenek dışında her türlü yolu samimiyetle ve sabırla denemiş, ama Suriye PKK'sı olan PYD-YPG isimli terör örgütünün sınır ötesindeki yapılanması bertaraf edilememiştir. Türkiye'nin hassasiyetleri, Türkiye'nin toprak bütünlüğüne ve vatandaşlarının emniyetine kasteden tehditlere ilişkin kaygıları bugüne kadar karşılıksız kalmıştır.

Türkiye sadece ve sadece kendisine yönelecek terör tehdidini ortadan kaldırmak amacıyla ve geçici bir süreliğine terör gruplarının yuvası haline gelen bölgeye müdahalede bulunmak zorunda kalmıştır. Bu, Türkiye'nin güvenliğine olduğu kadar, bölgenin barışına ve Suriye'nin bütünlüğüne de katkı sağlayacak sınırlı bir eylemdir. Suriye ile Türkiye arasında 1998

yılında yapılan Adana Mutabakatı adındaki ikili anlaşma da buna açıkça izin vermektedir.

Terörizm, ulusal, bölgesel ve küresel güvenlik için hayati bir tehdittir. Ülkemiz, FETÖ, PKK/PYD/YPG, DAESH, DHKP-C gibi terör örgütlerinden ülkemize yönelen her türlü tehdidin ortadan kaldırılması ve terör örgütlerince yürütülen faaliyetlerin engellenmesine yönelik çabalarını askeri, ekonomik, diplomatik ve diğer tüm imkânlardan yararlanarak sürdürmektedir, sürdürecektir.

Başta ABD ve Fransa olmak üzere, birçok ülkenin, terör örgütleriyle mücadele iddiasıyla binlerce km uzaklardan gelerek, Suriye'de askeri operasyon yapması sorgulanmazken, Türkiye'nin sınırlarının sadece bir kaç metre ilerisinde konuşlanan bir terör örgütü ile mücadele etmesini eleştirmek, akılcı, hukuki ve samimi değildir.

Kendilerine zarar veren terör örgütleriyle mücadele eden, ama Türkiye'ye saldıran terör örgütlerine arka çıkan bazı ülkeleri teşhir etmekten de kaçınmayacağız. DAESH birçok ülke için olduğu gibi, Türkiye için de kanlı bir terör örgütüdür. Ama PKK ve onun uzantısı Suriye PKK'sı olan PYD ve YPG de DAESH gibi kanlı bir terör örgütüdür. Biz Türkiye olarak, NATO'daki müttefiklerimizi terör örgütüne karşı yanımızda görmeyi beklerken, bazı müttefiklerimizin terör örgütünün yanında yer aldığını görmekten dolayı hayret içindeyiz. â kınayan bazı NATO müttefiklerimize soruyoruz: Müttefikiniz Türkiye midir yoksa PKK terör örgütü müdür?

Saygıdeğer Dostlarım,

Sürenin kısıtlı olması sebebiyle, Jamnu Keşmir'de yaşanan insani dram, Filistin konusunda İsrail'in yürüttüğü devlet terörü ve Kıbrıs meselesi hakkında görüşlerimizi dile getirme fırsatı bulamasak da bu konulardaki tavrımızın, uluslararası hukukun ve adaletin işlemesinden yana olduğunu belirtmek isterim.

PAB 141. Genel Kurul toplantısının hayırlı sonuçlar vermesini temenni ediyorum. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyor, çalışmalarınızda üstün başarılar diliyorum.

AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTER MECLİSİ AVRUPA PARLAMENTO BAŞKANLARI KONFERANSI "ORTAK EVİMİZ AVRUPA: GELECEK 70 YIL"

23- 24 Ekim 2019,
Strazburg

Değerli Başkanlar,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak sizleri sevgi ve saygı ile selamlıyorum.

"Evimiz Avrupa" başlıklı oturumu özellikle önemsemişimi belirtmek isterim.

İnsanlar çok uzun mücadelelerle, çalışmalarla bazı güzel sonuçlara, ilkelere, değerlere, onların korunması ve gelişmesi için oluşturdukları mekanizmalara ve kurumlara sahip olabiliyorlar.

Ancak, zaman geçtikçe, belki sonraki kuşaklar, o kurumları, mekanizmaları varlık sebeplerini unutarak, varoluş amacını dikkate almadan, bazen de oradan uzaklaşarak, bir rutine dönüştürerek sürdürmeğe başlıyorlar. O zaman geriye dönüp baktığımızda, neden ve nereden yola çıktığımızı unuttuğumuzu fark ediyoruz. Bulunduğumuz yer yola çıkarken varmak istediğimiz yer midir?

Bu soruyu, yani yola neden çıktığımız sorusunu sık sık sormak amaçlarımızın ve hedeflerimizin gerçekleşmesi yolundaki çabalarımızı daha anlamlı ve daha verimli kılacaktır.

Bu sebeple "Evimiz Avrupa" başlığını, sadece belli retoriklerin, belli tekrarların, belli güzellemlerin dile getirilmesine zemin olacağı için değil, iyiniyetli bir iç değerlendirme, bir sorgulama yapmak için bir vesile olarak görüyorum. Burada "içeriden" bir konuşma yapacağım; evin içinden.

Değerli Başkanlar,

Avrupa merkezli siyasi, hukuki ve kurumsal değerlerin ortaya çıkmasının ve gelişmesinin, dünyaya yayılmasının tarihi sanıldığı kadar eski değildir. Prensiplerin, değerlerin, mekanizma ve kurumların 70. Yılı kutluyoruz. 70 yıl ortalama insan ömründen bile azdır. Bu sebeple bugüne ve geleceğe dair değerlendirmelerimiz büyük önem taşımaktadır.

Dünyada olan biteni, bütün gerçekliğiyle, bütün çıplaklığıyla, bütün acııcılığıyla, tamamen aleyhimize olsa ve bize yönelik suçlamalar ve sorumluluklar içerse de kavramak anlamak mecburiyetindeyiz.

Aksi halde, bazı arkadaşlarımız Avrupa Değerleri retoriğiyle konuşur, güzelleme yapar; ama Avrupa'da ırkçılık yükselir, İslam düşmanlığı güçlenir, antisemitizm ve yabancı düşmanlığı had safhaya varır, dünyanın bir çok coğrafyasında savaşlar, çatışmalar, katliamlar, ölümler devam eder, devletleri, ülkeleri ve coğrafyaları istikrarsızlaştırmanın ve dış müdahaleye açık hale getirmenin aracı olarak kullanılan esasen Batı kaynaklı olduğuna inandığım uluslararası terörizm büyür, güçlenir, "petrole hücum" sloganıyla yola çıkan doymak bilmez emperyalist iştahlar Orta Doğu'yu, Doğu Akdenizi çatışmaların merkezi haline getirmeye çalışır, Demokrasi, insan hakları stratejik bölgeleri kontrol etmenin ve petrol iştahının maskesine dönüştürülür,

Değerli Arkadaşlarım,

Çok beğendiğim bir söz vardır. "insan nasıl öğrenirse öyle hatırlar".

Avrupa, bugün atıf yaptığımız bu değerleri nasıl öğrendi? Ağır sömürgecilik, insan ticareti, başka coğrafyaların zenginliklerini alıp götürmek, adeta "kara para" ile biriken sermaye ile geçen 19. Yüzyıl...

Sömürgelerin ve kontrol edilen pazarların sayısını arttırmak için gerçekleştirilen ve 20 milyona yakın insanın öldürüldüğü Birinci Dünya Savaşı... Sonuçlar kimseyi memnun etmediği için yenilenen savaş üzerine 70 milyona yakın insanın öldürüldüğü İkinci Dünya Savaşı... İnsanlık tarihinin en büyük katliamları bu bulunduğumuz coğrafyada yaşandı. İnsanlık tarihin en kanlı ve uzun savaşları bugün üzerinde konuştuğumuz topraklarda yaşandı. Bu savaşların ve ölümlerin failleri Ortadoğu halkları değildir; Afrika halkları değildir, Asya halkaları değildir. Fail belli: Avrupa. Bütün bu yaşananlar bugün atıf yaptığımız değerlerin nasıl öğrenildiğini ortaya koyan acı gerçekler.

**İnsan nasıl
öğrenirse
öyle hatırlar!**

Öğrenme şeklimiz, öğrenme tarihimiz, bu değerlere sahip çıkarken, bu değerleri geliştirirken bize olumlu anlamda yol göstermeli. Bir daha bunlar yaşanmasın diye, bir daha bunlar sadece Avrupa'da değil dünyanın hiçbir yerinde yaşanmasın diye uğraşmalıyız.

Bahsettiğim bu arka planı unutursak, dünyada gerçekten ne olup bittiğini samimiyetle ve empatiyle anlamaya çalışmazsak, başka coğrafyalardaki devletlere halklara, bütün dünya insanlarına çıkar elde etme amacı dışında bizim gibi Adem ve Havva'nın eşit çocukları olarak bakamazsak, Avrupa şehirlerinde sırça köşklere oturup "Avrupa Değerleri" retoriği ile kendi kendimizi aldatıp dururuz. Oyun dışı kalırız.

**Dünya değişti.
Artık, bazı
ülkelerin
sadece haklara,
bazı ülkelerin
ise sadece
sorumluluk ve
yükümlülüklerle
sahip olduğu
bir dünya yok.
Her devletin
hakları var,
yükümlülükleri
var.**

Öncelikle, Avrupa Değerlerinin birer değer olduğuna, samimiyetle bütün insanlar için geçerli olması gereken değerler olduğuna biz inanacağız. Bu değerleri, sömürü ve işgal heveslerinin, maddi çıkarların aracı olarak kullanmayacağız. Demokrasi ve insan haklarını başka ülkelerin içişlerine karışmak için bir araç olarak kullanmayacağız. İşimize gelince demokrasi havarisi olup işimize ve çıkarımıza gelmeyince demokrasiyi yıkan darbecilerin başını okşamayacağız.

İkinci olarak, çifte standardı bırakacağız. İnsanlar sadece Avrupa şehirlerinde yaşamıyor. Afrika'da, Ortadoğu'da, Asya'da, Güney Amerika'da da insanlar yaşıyor. Bizim gibi, aynı. Biz ne kadar insan haklarına, demokrasiye, asgari insani şartlarda bir hayata layık isek onlar da öyle. Türkiye'yi bölmeye çalışan terör örgütünün uzantılarını koruyup kollarken demokrasiden bahsedip Mısır'da demokrasinin kökünü kazıyan

darbeciyi sevip desteklemeyeceğiz. Mısır'da da demokrasi, diyeceğiz.

Türkiye'de bölücü terör örgütü ile işbirliği içinde hareket ettiği tespit edilen bir parti kapatıldığında demokrasi nutukları çekip, Batasuna partisinin kapatılmasını AHİM doğru bulduğunda değerlendirme yapmazsak samimiliğimiz tartışılabilir hale gelir.

Türkiye'de terör örgütü için aktif olarak çalışan, teröristlerin silahlarını özel arabasında taşıyan milletvekili mahkemede yargılanıp cezalandırılınca siyasi haklar ve demokrasi hatırlatması yapıp, Almanya'daki ırkçı partiyi terör örgütünün uzantısı olarak nitelendiren bakana, başka bir Avrupa ülkesinde siyasetçilerin mazbatalarının verilmemesini, mahkûm edilmelerini normal karşılırsak Avrupa Değerlerine gerçekten inandığımız sorgulanır.

Avrupa ülkelerinin ve ABD'nin kendi halklarına zarar veren terör örgütlerini kötü, ama Türkiye'ye zarar veren terör örgütlerini iyi ve kullanışlı görürsek; ABD'nin, Fransa'nın binlerce km öteleden gelip Suriye'de terör

örgütleriyle mücadelesini haklı ve meşru olarak görür, ama Türkiye'nin sınırlarının birkaç metre ötesindeki terör örgütüyle mücadelesini haksız bulursanız Avrupa Değerlerine olan inancınız ve samimiyetiniz sorgulanır.

Sözlerime çok önemli bir gerçeği hatırlatarak son vermek istiyorum.

“Oyunu biz kurarız, diğer devletler sadece oynar” dünyası bitti. Bizden farklı düşünen ve hareket eden devletlere yaptırım uygular, yola getiririz dünyası da bitti. Artık sadece belli devletlerin oyun kurduğu ve diğerlerin sadece oynadığı dünya yok!

Dünya değişti. Artık, bazı ülkelerin sadece haklara, bazı ülkelerin ise sadece sorumluluk ve yükümlülüklerle sahip olduğu bir dünya yok. Bunun farkına varmalıyız. Her devletin hakları var, yükümlülükleri var.

Oyunu biz kurarız, diğer devletler sadece oynar dünyası bitti. Bizden farklı düşünen ve hareket eden devletlere yaptırım uygular, yola getiririz dünyası da bitti. Artık sadece belli devletlerin oyun kurduğu ve diğerlerin sadece oynadığı dünya yok. Eğer hala o dünyada iseniz, oyun dışı kalmışsınız demektir.

Dünya üzerinde, kendi kararını kendisi veren, sadece kendi halkının çıkarlarına göre karar veren devletlerin sayısı artıyor.

Dünyayı her birimiz için yaşanır kılabilmek, ancak bütün insanlar için yaşanabilir bir dünya yapmaktan geçiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

G20 PARLAMENTO BAŞKANLARI ZİRVESİ

4 Kasım 2019,

Tokyo

3. Oturum: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşma Ve Küresel Sinamaların Çözümüne Yönelik Çabalar

Sayın Mevkidaşlarım,

İnsanlar çok uzun mücadelelerle, çalışmalarla bazı güzel sonuçlara ulaşabiliyor. Ülkeleri için refah ve kalkınmayı sağlayabiliyorlar. Buna paralel olarak yeni ilkeler ve değerler geliştirerek, bunların korunması ve ilerletilmesi için mekanizmalar ve kurumlar oluşturabiliyorlar. Ancak, zaman geçtikçe, belki sonraki kuşaklar, o kurumları, mekanizmaları varlık sebeplerini unutarak, varoluş amacını dikkate almadan, bazen de oradan uzaklaşarak, bir rutine dönüştürerek sürdürmeye başlıyorlar.

O zaman geriye dönüp baktığımızda, neden ve nereden yola çıktığımızı unuttuğumuzu fark ediyoruz. Yola neden ve nereden çıktığımız sorusunu sık sık sormak gerekiyor. Bu sayede amaç ve hedeflerimizin gerçekleşmesi yolundaki çabalarımız daha anlamlı olacaktır. Verdiğimiz cevaplar, karşı karşıya olduğumuz meydan okumalarla baş edebilmek için fikri bir alt yapı sunacaktır.

Bu sebeple bu tür toplantıları, sadece belli bir retoriğin takibine, belli güzellemelerin dile getirmesine zemin olacağı için değil daha ziyade iyi niyetli bir muhasebe, bir sorgulama yapmak için önemli bir vesile olarak görüyorum.

Değerli katılımcılar,

Bugün sahip olduğumuz siyasi, hukuki ve kurumsal değerlerin ortaya çıkmasının ve gelişmesinin, dünyaya yayılmasının tarihi sanıldığı kadar eski değildir. Bugün dünyamıza yön veren prensiplerin ve değerlerin ve bunları ortaya koyan kurumlardan birçoğunun daha ancak 70. yıllarını geride bıraktıklarını biliyoruz. 70 yıl, ortalama bir insan ömründen bile kısadır. Ancak, ne yazık ki, bu kadar kısa bir sürede dahi biraz önce söylediğim gibi neden ve nereden yola çıktığımızı unutmuş durumdayız. Bu sebeple bugüne ve geleceğe dair değerlendirmelerimiz büyük önem taşımaktadır.

Tam bu noktada, uluslararası camianın ve örgütlerin varlık sebeplerinin ve varoluş amaçlarının yeniden gözden geçirilmesi zaruretinin bir kez daha dikkatlerinize sunmak istiyorum. Ne yazık ki bugün uluslararası örgütlerin

bir kısmı, özellikle de Birleşmiş Milletler, kuruluş amaçlarında öngörülen misyonu yerine getirmekten çok uzaktırlar. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanımız Tayyip Erdoğan bu durumu, 'Dünya Beşten Büyüktür' itirazıyla ifade etmiştir. Bu itiraz doğal olarak özellikle de yeni dünya düzeninin tüm yükü üzerine yüklenen milletlerde haklı bir yankı uyandırmıştır.

Artık, bazı ülkelerin sadece haklara, bazı ülkelerin ise sadece sorumluluk ve yükümlülüklerle sahip olduğu bir dünya yok. Bunun farkına varmalıyız. Her devletin hakları var, yükümlülükleri var. Dünyanın ekonomik olarak en gelişmiş 20 ülkesi olan bizlerin de hakları olduğu gibi, yükümlülükleri de var.

Şu an burada konuştuğumuz "Küresel sınamaların çözümü ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşma" konusunda göstereceğimiz en birincil, en büyük ve en vazgeçilmez gayret bu durumu idrak etmemiz olacaktır.

İşte bu yüzden, uluslararası siyaseti ve küresel meseleleri, dinamik ve gerçekçi bir yaklaşımla ele almak en akılcı yoldur. Dolayısıyla, son yıllarda ivme kazanan parlamenter diplomasi süreçlerini ve parlamentolar arası zirveleri bu açıdan değerlendirmenin önemli ve hayati olduğu kanaatindeyim.

Değerli Başkanlar,

Bir yanda günümüz dünyasındaki teknolojilerin ve ekonomik ilerlemenin hayatlarımıza getirdiği muazzam kolaylıklar ve zenginlikler var. Madalyonun diğer tarafında ise büyük ölçüde yine bizim neden olduğumuz tahribatlar ve bu nedenle burada bir arada oluşumuzla da yakından ilgili olan "sürdürülebilirlik" olgusu bulunuyor.

**Uluslararası
camianın ve
örgütlerin varlık
sebeplerinin
ve varoluş
amaçlarının
yeniden gözden
geçirilmesi
gerekmektedir.**

Bundan neredeyse iki asır önce coşkuyla karşıladığımız sanayi devrimi ve beraberinde gelen teknolojik gelişmelerin tüm insanlığı giderek artan bir refaha ve konfora kavuşturacağı varsayılmaktaydı. Fakat bugün görüyoruz ki, ekonomik gelişmeler ve teknolojik ilerlemeler her durumda umut vaat etmemektedir. Tam tersine 20. yüzyıldan bu tarafa tarihin önceki dönemlerine nazaran görülmemiş bir hızla artan üretim hacmi ve dünya serveti aynı zamanda beraberinde insanlar arasında korkunç bir adaletsizlik ve çevre tahribatı yaratmıştır.

Kısacası gerek teknolojik ilerlemeler gerekse ekonomik büyüme kendiliğinden iyi sonuçlar üretmez. Bu olgular ancak insanlığın ortak geleceğine yönelik göstereceğimiz hassasiyetlere bağlı olarak bize yardımcı olacaktır.

İhtiyacımız olan idrak, günümüz dünyasının benimsediği, insanları ve devletleri siyasi ve ekonomik çıkar üzerinden tanımlamaya indirgeyen anlayışı bir kenara bırakıp, yarınlarmıza ve gelecek nesillere yön verecek kararları sorumluluk anlayışıyla tartacak bir “ortak iradedir”. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak ve mevcut meydan okumalara karşı bizim meydan okumamızı sağlamak için bugün eksikliğini hissettiğimiz yegâne unsur işte bu “ortak irade” ve “kolektif şuurdur”.

Kıymetli dostlarım,

Doğa, tarihin hiçbir döneminde son iki yüz yılda olduğu kadar tahribata uğramadı ve insanlar arasındaki dengesizlik hiç bu kadar büyük olmadı. Modern insan kendini ilahlaştırırken, kalan her şeyi araçsallaştırdı. Doğa da, kalkınma konusunda geride kalan ülkelerdeki insanlar da sadece üretime dahil edilerek kârı maksimize etmeye yarayan kaynaklar olarak algılanmaya başlandı. Her şey ve herkese kaynak olduğu kadar önem verildi, değer atfedildi.

İşte bu nedenle, yanlış anlayışlar ve temeller üzerine inşa edilecek hiçbir yöntemin başarılı olamayacağına; “Sürdürülemez” politikalarla “Sürdürülebilir” bir sistem yaratılamayacağına inanıyorum.

Bugün karşı karşıya olduğumuz sınamalarla ilgili kullandığımız en temel kavramların başında gelen “sürdürülebilirlik” bile esasen hâlâ kaynaklardan daha uzun süre faydalanabilme üzerine kurgulanmış bir kavram. Üretme ve kalkınma içermeyen bir ilişki tanımını bir türlü ortaya koyamıyor oluşumuz belki çözüm üretme ve sorunlarla baş etme konusunda çaresiz kalışımızın en büyük nedeni.

Bu bağlamda insanla doğa, insanla insan ve insanla toplum arasındaki ilişkileri ve nihayetinde bu temelde oluşturulacak devletler arası ilişkileri sağlıklı bir şekilde yeniden kurgulayacak bir söylem geliştirilmek zorundayız. İnsanı sadece ve sadece insan olarak merkeze almadığımız hiçbir yaklaşım kalıcı bir çözüm üretmeyecektir.

Dünyada gerçekten ne olup bittiğini samimiyetle ve empatiyle anlamaya çalışmazsak, başka devletlere, halklara, bütün dünya insanlarına çıkar elde etme amacı dışında bizim gibi Adem ve Havva'nın eşit çocukları olarak bakamazsak, “Sürdürülebilir Kalkınma” retoriği ile kendi kendimizi avutur ve aldatır dururuz.

Dünyayı her birimiz için yaşanır kılabilmek, ancak bütün insanlar için yaşanabilir bir dünya kurmaktan geçiyor. Eğer başka ülkelerde barış yoksa, asgari insani şartlarda hayat sürmek mümkün değilse, hiçbirimiz evimizde huzurlu olamayız.

Türkiye olarak, sahip olduğumuz kadim medeniyetin vaaz ettiği “İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın” ve “Yaratılanı Severim, Yaratandan Ötürü” ilkelerini sizinle paylaşmak istiyorum. Bu felsefenin bütün insanlığın huzuru ve kurtuluşuna çare olabileceğine inanıyorum.

Bu anlayışımızı “İnsanı Yaşat ki Dünya Yaşasın” şeklinde ifade etmenin yerinde ve anlamlı olduğunu düşünüyorum.

**Dünyayı her
birimiz için yaşanır
kılabilmek, ancak
bütün insanlar
için yaşanabilir bir
dünya kurmaktan
geçiyor.**

MIKTA PARLAMENTO BAŞKANLARI ZİRVESİ

7 Kasım 2019,
Meksika

*“Ticaret ve Yatırımın Sosyal İçermenin Sağlanmasına Katkısı”
Başlıklı Beşinci Oturum*

Değerli Başkanlar,

Şüphesiz böyle uluslararası toplantılarda ticaret ve yatırım konuları ele alınırken doğal olarak uluslararası sisteme ilişkin görüş ve öneriler ön plana çıkarılır. Küresel ekonomik yapının dinamikleri masaya yatırılır.

Dolayısıyla çağımızda her fert, toplum ve devleti bir şekilde ilgilendiren insan hakları, ferdî ve toplumsal haklar, demokrasi, ticarî ve ekonomik özgürlükler, serbest piyasa ekonomisi, adil gelir dengesi ve dağılımı, askeri, sivil- kamusal, sosyal güvenlik ve benzeri pek çok temel kavram çerçevesinde çeşitli ve farklı yaklaşımlar, tanımlar ve açıklamalar yapılır.

Hemen her alanda yaşanan baş döndürücü hızdaki gelişmelere rağmen buna paralel bir sosyal adaletin, ekonomik dengenin, barış, huzurun ve kolektif refahın sağlanamamasından yakınılır.

Ancak sorunların çözümü konusundaki önerile genellikle samimiyet ve gerçekçilikten uzaktır. Bırakın sosyal dışlanmanın muhatabı olan bireyleri; toplulukların, bölgelerin ve hatta geri kalmış, daha doğru bir ifadeyle geri bırakılmış, ülkelerin bile kendilerine has özellikleri, ihtiyaçları, şartları ve potansiyelleri dikkate alınmadan yukarıdan aşağı üstenci bir tavırla modeller ortaya konulur.

İş devletler arası ilişkilere gelindiğinde ise bahsettiğimiz, zaten birçok eksiğe sahip modellere bile riayet edilmez. Tek taraflı ve keyfi yaptırımlar, ülkelerin ekonomik zayıflıklarının siyasi çıkarlar elde etmek için koz olarak kullanılması ve benzeri birçok yaklaşımlar maalesef ortaya koyduğumuz çözümler kâğıt üstünde kalır. Ve tüm bu sorunların yükü vatandaşların ve özellikle de sosyal dışlanmaya maruz kalmış insanların omuzlarına kalır, acıyı onlar çeker, ezilmeye devam eden onlar olur.

İşte böyle bir küresel ekonomik sistemde yatırımlar ve ticaretin sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde gelişmesi konusu da tartışılır durulur.

Dürüst olmak gerekirse dünya ekonomisine egemen çok uluslu ekonomik, sosyal ve siyasal kuruluşlar da sorunlarımızın çözümü noktasında ihtiyaçları karşılamamaktadırlar. Aksine ellerinde tuttıkları çıkar çarklarını

elden çıkarmamak uğruna dengesizliklerin ve huzursuzlukların katlamalı devam etmesine fırsat vermektedirler.

Sosyal sorumluluklarını yerine getirmekten kaçınan ve tek amacı kendi kazancını ve faydasını çoğaltmak olan küresel ekonomik aktörler ise, ellerinde tutmaya alıştığı fayda ve çıkarları kaybetmemek için yapılan iyi niyetli önerilerin ve oluşturulan modellerin önünde güçlü bir direnç odağı olarak dikilmektedirler.

Söz konusu çevreler hayatın ve ekonominin ahlakî boyutunu göz ardı etmektedirler. Giriştikleri kirli mücadelede, küçük ve orta ölçekli ticari kuruluşları, esnafı ve sanayicileri ortadan kaldırılması ve hayat hakkı tanınmaması gereken birer rakip olarak görmektedirler. İnsanları, kendi paralarını bir süreliğine cüzdanlarında taşıyan emanetçileri olarak görmekte, insan değerini cüzdan kalınlığıyla tartmaktadır.

Çok karamsar tablolar çizdiğimin farkındayım. Ancak Asya'dan Afrika'ya, Orta Doğu'dan Güney Amerika'ya ve hatta ekonomik gelişmişlikten bahsedildiğinde ilk olarak akla gelen ülkelerde sosyal dışlanışlığa muhatap insanların gözlerine bakın, hikayelerini dinleyin. O zaman, mevcut anlayışın mevcut sorunlara çözüm üretmekten gerçekten uzak olduğunu bir kez daha anlayacaksınız.

İşte bu nedenle ortaya konulan modellerin temel anlayışını tekrar gözden geçirmek mecburiyetindeyiz.

En mikro düzeyden en makro düzeye doğru, bireyden devlete kadar tüm ekonomik aktörlerin hak ve hukukunun gözetildiği; yeryüzündeki hiçbir ferdin arkada bırakılmadığı, devletler arası çıkar çatışmalarının ceremesini fertlerin çekmediği; empati ve hakkaniyet temelinde şekillenen insanî bir ekonomik sistem oluşturmak zorundayız.

Görünen şu ki sağlıklı bir sosyal dokunun oluşabilmesi için adalet, kardeşlik, güven, empati, dayanışma ve iş birliğine dayalı bir sosyo - ekonomik, ahlakî - kültürel yapılar kurmakla yükümlüyüz.

Ancak o zaman yapılan ticaret ve yatırımlar sosyal dışlanma konusunda mağdur olan insanlar için bir umut doğurabilir.

TERÖRLE MÜCADELE VE BÖLGELERARASI BAĞLANTILILIĞIN GÜÇLENDİRİLMESİ KONULU 3. MECLİS BAŞKANLARI KONFERANSI

Açılış Konuşması

12 Ekim 2019,
İstanbul

Saygıdeğer Parlamento Başkanları,
Saygıdeğer Parlamenterler,

Terörle Mücadele ve Bölgelerarası Bağlantılılığın Güçlendirilmesi konulu 3. Meclis Başkanları Konferansı vesilesiyle sizlere hitap etmekten büyük memnuniyet duyuyorum. Medeniyetler ve kıtalar arasında bir köprü vazifesi gören İstanbul'da sizleri ağırlamaktan büyük memnuniyet duyuyorum. Hepiniz hoş geldiniz.

Artık geleneksel hâle gelen bu Konferans, üç yıl önce, küresel ve bölgesel ölçekte büyük bir tehdit halini alan teröre karşı İslamabad'da Pakistan İslam Cumhuriyeti'nin ev sahipliğinde Türkiye, Afganistan, Çin Halk Cumhuriyeti, İran İslam Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu Meclislerinin Başkanlarının bir araya gelmesi ile tezahür etmişti. Yine adı geçen ülkelerin katılımı ile gerçekleşen ikinci toplantıya ise İran İslam Cumhuriyeti ev sahipliği yapmıştı.

Üçüncü Konferans için Sayın Laricani'nin önerisi ile davet ettiğimiz Irak ve Lübnan ne yazık ki ülkelerinde yaşanan karışıklıktan ötürü katılamadıklarını bildirmişlerdir. Hayatlarını kaybedenlerin yakınlarına içten taziyelerimi iletiyor, yaralılara acil şifalar diliyorum.

İşte tam bu noktada bu Konferansların önemi bir kez daha öne çıkıyor.

"İslamabad Bildirisi"nde de vurgulandığı üzere, özellikle terörizmle mücadele alanında Parlamentolarımız arasında diyalog ve işbirliğinin güçlendirilmesi gerekmektedir. "Tahran Bildirisi"nde de teröre karşı güçlü bir irade sergileyerek sürdürülebilir ekonomik kalkınma ve ticaret, yatırım, altyapı, turizm gibi alanlarda işbirliğinin bölgesel bağlarımızın güçlendirilmesi üzerindeki etkisine vurgu yaptık.

Aradan geçen sürede, bölgemizde ve küresel ölçekte önemli gelişmeler meydana geldi. Terör tehdidi güvenlik sınamalarımız arasında en öncelikli bir konu olarak önemini korumaya devam ediyor.

Bir yandan da terör örgütlerinin değişen eylem biçimlerine şahit oluyoruz. Terör propaganda faaliyetleri teknolojinin de gelişmesiyle yeni boyutlar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI SAYIN PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP'UN KONUŞMALARI

kazanıyor. Bizlerin de tüm bu alanlarda karşı ve etkili tedbirler geliştirmemiz zarureti vardır.

Bu yılki toplantımızın da son derece zamanlı ve önemli olduğunu değerlendiriyorum. Bölge ülkelerinin Meclis Başkanları olarak terörle mücadele alanındaki ortak irademizi bir kez daha ortaya koymuş olacağız. İnanıyorum ki, toplantı sırasındaki değerlendirmelerimiz gerek kurumlarımızın gerek özel sektörün ve sivil toplumun çalışmalarında yönlendirici olacaktır.

Ortak Bildirimizde ve toplantılarımızdaki değerlendirmelerimizde ortaya koyacağımız yaklaşım, bölgemizde çok yönlü bağlantılılığın geliştirilmesine katkı sunacaktır. Barış ve istikrarın bölgesel düzeyde ancak karşılıklı bağlantılılık ile mümkün olabileceğini örnekleriyle görmekteyiz.

Ülkelerimizin yer aldığı coğrafyalar önemli ve köklü medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Bu kültürel mirasın toplumlarımızı olumlu değerlere yönlendirici, barış ve esenliğe davet eden sesine kulak vermeliyiz. Bu şekilde, terör tehdidi gibi karşılaştığımız tehdit ve riskleri daha kolay aşabileceğimizi söylemek mümkündür.

Uluslararası barış ve bölgesel istikrar çabalarına önemli katkı sağladığını gördüğümüz bu girişimimizin bu yılki ev sahipliğini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olarak üstlenmiş olmaktan duyduğum onuru bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Bugün, İstanbul'da vereceğimiz birlik, beraberlik görüntüsü terörle mücadelede çok güçlü ve net bir mesaj olacaktır.

Sözlerime son verirken, bugün ana oturumda gerçekleştireceğimiz görüş alışverişinin ve yapılacak ikili görüşmelerin işbirliğimizin güçlendirilmesine katkı sağlayacağına olan inancımı yineliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TERÖRLE MÜCADELE VE BÖLGELERARASI BAĞLANTILILIĞIN GÜÇLENDİRİLMESİ KONULU 3. MECLİS BAŞKANLARI KONFERANSI

Kapanış Konuşması

12 Ekim 2019,
İstanbul

Saygıdeğer Parlamento Başkanları,

Saygıdeğer Parlamenterler,

Afganistan İslam Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti, Pakistan İslam Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Meclis ve Heyet Başkanları olarak, 12 Ekim 2019 tarihinde İstanbul'da bir araya gelerek Terörle Mücadele ve Bölgesel Bağlantılılığın Güçlendirilmesi Konferansının 3. Meclis Başkanları toplantısını gerçekleştirdik.

Toplantı vesilesiyle, parlamenter diplomasi yoluyla terörle mücadele gibi çetrefil ve çok boyutlu bir meseleyi ele aldık. Zira, terörizm bölgesel ve küresel ölçekte ciddi bir tehdit durumundadır.

Bölgelerimizin içinden geçtiği dönüşüm süreci ise bu tehdidin daha ciddi ve çok yönlü değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bu şekilde, ortak bir kararlılıkla terörle mücadelemizi sürdürmek durumundayız.

Terörizmin yaygınlaşması doğrudan uluslararası barış ve güvenliğe zarar vermektedir. Bu aynı zamanda, küresel ekonomiyi ve sürdürülebilir kalkınma ile büyümeyi tehlikeye atmaktadır.

Diğer taraftan, bölgesel bağlantılılık ve uluslararası platformlarda işbirliği terörle mücadele çabalarının vazgeçilmez unsurlarıdır.

Terör örgütlerinin değişen yapıları ve eylem biçimleri terörle mücadele stratejilerinin de değişen koşullara uyumunu gerektirmektedir.

Ayrıca, teröre yol açan sebeplerin ortadan kaldırılması ve terör örgütlerinin lojistik ve insan kaynaklarının engellenmesi ancak kapsamlı terörle mücadele stratejileri ile mümkündür.

Bu itibarla terörle mücadelenin uzun vadeli ve çok boyutlu olması zaruret arz etmektedir.

Keza, bir terör örgütüne karşı mücadelenin bir diğer terör örgütünün desteğine dayanarak yürütülmesi söz konusu olamaz. Ayrımcılık yapılmadan tüm terör örgütlerine karşı mücadele edilmelidir. Aksi yaklaşım teröre karşı savaşa zarar verecektir.

Ayrıca, terör örgütlerinin söylem ve propagandalarına karşı yürütülecek mücadele önem arz eder. Bunun yanında terörizmin herhangi bir din, milliyet ve ırk ile ilişkilendirilmesi kabul edilemez.

Türkiye, uzun yıllardır PKK/PYD/YPG, DHKP-C, FETÖ ve DAESH gibi terör örgütlerine karşı etkili mücadele yürütmektedir. Bu mücadele kararlılıkla devam edecektir.

Terörle mücadele insan hakları ve hukukun üstünlüğü çerçevesinde sürdürülmelidir ve Türkiye bu ilkeyi güçlü biçimde hayata geçirmektedir.

Terörle mücadele bağlamında, Türkiye'nin başlattığı Barış Pınarı Harekati'na da Konferans sırasında değinilmiş ve konunun Başkanlık Açıklamasında yer almasında mutabık kalınmıştır. Buna göre şunları ifade etmek mümkündür.

Türkiye'nin Suriye'deki krizden kaynaklanan ulusal güvenlik kaygıları tanınmak durumundadır. Terörizmin her türüyle uluslararası hukuka uygun biçimde mücadele gerekliliğinin altını çiziyoruz.

Suriye'deki çatışmaya askeri çözüm olamayacağı kanaatimizi vurguluyor ve siyasi bir çözüme ulaşma yönündeki uluslararası çabalara desteğimizi ifade ediyoruz. Bu bağlamda, Türkiye'nin Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı duyduğunu dile getiren açıklamaları memnuniyetle karşılanmıştır.

Ayrıca bir Anayasa Komisyonu kurulmasını, yaşayabilir ve sürekliliği olan, Suriyelilerin yönettiği ve Suriyelilerin sahiplendiği, Birleşmiş Milletlerin kolaylaştırıcı olduğu, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararı ve Suriye halkının meşru beklentileri ile uyumlu bir siyasi çözüme götürecek olumlu bir adım olarak memnuniyetle karşılıyoruz.

**Ayrımcılık
yapılmadan tüm
terör örgütlerine
karşı mücadele
edilmelidir.**

Küresel ve bölgesel barış ve istikrarın temini için Cammu & Keşmir meselesinin Pakistan ve Hindistan tarafından Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları ile uyumlu biçimde barışçıl çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, terörizmin barış ve istikrara yönelik yarattığı tehdit ışığında, dünyanın çeşitli bölgelerindeki çatışmaların barışçı yollarla çözümüne verdiğimiz önemi bir kez daha vurgulamak isteriz.

Bu bağlamda küresel ve bölgesel barış ve istikrarın temini için Cammu & Keşmir meselesinin Pakistan ve Hindistan tarafından Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları ile uyumlu biçimde barışçıl çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Konferansımızın bir diğer temasını oluşturan bölgesel bağlantılılık kapsamında ekonomik ve ticari ilişkiler başta olmak üzere çeşitli alanlarda somut işbirliği projeleri geliştirilmesini ve bu şekilde bölgelerimizdeki bağlantılılığın artırılmasını teşvik ediyoruz. Bu çerçevede sürdürülebilir kalkınma hedeflerimizin altını çiziyoruz.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde platformumuzun daha kurumsal nitelik kazanması için çalışmalar yapılmasında fayda görüyoruz.

Esas itibarıyla kurumsallaşma ve genişlemesine yönelik adımları atmak istiyorduk. Fakat bunu gerçekleştiremedik. Bu sebeple Parlamento Başkanları konferanslarını kurumsal ve daha etkili bir yapıya kavuşturmak için gerekli düzenlemeleri yapmak üzere bir sonraki toplantının İstanbul'da yapılmasını lüzumlu görüyoruz.

BÜYÜKELÇİLER KONFERANSI

7 Temmuz 2019,
Ankara

**Kıymetli Büyükelçiler,
Hanımefendiler, Beyefendiler,**

Türkiye olarak üç temel kıstasımız vardır: Millî çıkarlarımızın muhafazası, barış esaslı olmak üzere insanlığın ortak iyiliği ve makuliyet

Sözlerime, 11'inci Büyükelçiler Konferansı vesilesiyle sizleri Gâzi ve Yüce Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ağırlamaktan duyduğum memnuniyeti ifade ederek başlamak istiyorum.

100 yıl önce, vatanın ilhak ve işgal edilmek istendiği bir karanlık dönemde milletin yükselttiği istiklâl-i tam iradesinin karargâhı olan ve 15 Temmuz hain darbe girişimine karşı duran Yüce Meclisimizde gerçekleşen bu toplantı anlamlıdır, önemlidir ve kıymetlidir. Bu vesileyle, 100 yıl önce Millî Mücadele'yi başlatıp istiklâl-i tam iradesini yükselten başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve mücadel arkadaşlarını, gazilerimizi ve devletimizin bekâsı için canlarını fedâ ederek şehadete yükselen vatan evlatlarını şükranla ve rahmetle anıyorum.

Son iki yüz yılda millet olarak yaşadıklarımız, zor bir coğrafyada, kırılgan dengelere ve aralıksız saldırılara rağmen ayakta kalmak ve iddialarımızı sürdürmek için gösterdiğimiz çabanın tarihidir. Bu süre boyunca hadiselerin milletimiz ve devletimiz lehine neticelenmesi için en çok çaba sarfeden kadrolar arasında hariciyecilerimiz de yer almaktadır. Bu vesileyle, başta 17 Temmuz'da Erbil'de düzenlenen silahlı saldırıda hayatını kaybeden Osman Köse olmak üzere bütün şehit diplomatlarımızı rahmetle anıyorum.

Evet, geçen iki yüz yıl her bakımdan çetin bir dönem olmuştur. Bu sürenin ilk yarısında klasik bir imparatorluktan modern bir devlete geçiş için büyük reformlar yürütülmüş; üstelik bu dönüşüm, devletin ve milletin her yandan saldırılara mâruz kaldığı bir konjonktürde gerçekleştirilmiştir. Fakat yaklaşık 100 yıl devam eden ve modern devletimizin kurumsal anlamda temellerinin atıldığı reform dönemi, Osmanlı İmparatorluğu'nun ayakta kalmasına yetmemiş; Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda tarihe karışan Osmanlı'nın yerini, verilen Kurtuluş Savaşı'nın takiben Türkiye Cumhuriyeti almıştır. İşte bugün sizleri ağırladığımız bu yapı, 100 yıl önce yürütülen ve sonu zaferle ve yeni Türk devletiyle neticelenen Millî Mücadele'nin karargahıdır.

20'nci yüzyıl, insanlık tarihinin en karanlık ve kanlı dönemlerinden birisi olarak hatırlanacaktır. Yaşanan iki dünya savaşı, bilimin askerî teknolojiye uygulanmasının tabii bir neticesi olmak üzere büyük kıyımların yaşanmasına yol açmıştır. Birinci Dünya Savaşında yaklaşık 20 milyon asker ya hayatını kaybetmiş ya da kaybolmuştur. İkinci Dünya Savaşında ise bu sayı, askerî ve sivil kayıplar toplandığında 72 milyonu bulmuştur. Bu savaşlar, insanlığın teknolojik olarak ilerlerken nasıl bir yıkımı da yaşadığının en açık ve kanlı örnekleridir.

20'nci yüzyılın insanlık bakımından karanlık bir zaman dilimi olmasının yegâne sebebi yaşanan savaşlar ve kanlı sonuçları değildir. Özellikle 2'nci Dünya Savaşından sonra kurulan dünya düzeni, insanlığın büyük bölümünü açlığa, yokluğa, baskıya ve ötekileştirmeye mahkûm etmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda kurulan düzen, hükmünü yakın dönemlere kadar icra etmiştir. Soğuk Savaş kavramıyla özetlenen bu düzende dünya, İkinci Dünya Savaşı'nın galipleri arasında taksim edilmiş, NATO ve Varşova Paktı olmak üzere iki kampa ayrılmıştı. Geçişkenliğin zor olduğu bu yeni düzende her şey, bu iki paktın liderleri olan ABD ve SSCB tarafından belirlenmekteydi. Bu taksimatın adeta teminatı olarak kurulan başta BM olmak üzere uluslararası örgütler de, statükonun devamını sağlıyordu.

Bu iki kutuplu düzen, 1990'ların başında Sovyetler Birliği'nin çözülmesiyle sona erdi. Bu gelişme karşısında bazıları büyük bir iyimserliğe kapıldı. Savaş ve çatışma ikliminin ortadan kalkması sebebiyle artık kaynakların ihtiyaç sahibi insanlara, eğitime, sağlığa ve yoksul topluluklara ayrılacağı; çatışmaların yerini karşılıklı anlayışın ve çok kültürlülüğün alacağı sanıldı. Bu rüyadan uyanılması çok vakit almadı. 1994 Nisan'ında başlayıp 100 gün devam eden hadiseler boyunca 800 bin Tutsi ve ılımlı Hutu'nun öldürüldüğü Ruanda Soykırımı ve 1992'den 1995'in sonuna kadar devam eden ve 300 bin Boşnak'ın katledildiği Bosna soykırımı, daha kanlı bir döneme girildiğini gösteriyordu

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte doğan iyimser havayı sadece, iki kutuplu dünyanın bastırıldığı etnik ve dinî çatışmaların patlak vermesi sona erdirmeydi. Devam eden süreçte, terör tehdidi küreselleşmiş ve hatta bazı aktörlerin kullanışlı enstrümanına dönüşmüştür.

Charles Dickens'in 'İki Şehrin Hikâyesi' romanının o çok bilinen girişinde şöyle denilmektedir

“Zamanların en iyisi, zamanların en kötüsüydü; akıl çağı, ahmaklık çağıydı; inanç dönemi, inançsızlık dönemi; aydınlığın mevsimi, karanlığın, mevsimiydi; umudun baharı, umutsuzluğun kışıydı. Yaşamak için herşeyimiz vardı, yaşamak için hiçbir şeyimiz yoktu. Sözün kısası, o çağ şimdiki zaman öylesine benziyordu ki...

Aslında bu satırlar, Dickens'in da söylediği gibi, bugünün belirsizlik çağına çok benzemektedir. Fakat insanlık tarihine bakıldığında hiçbir belirsizliğin kalıcı olmadığını görürüz. Karanlığı sabaha çıkaran bir güneş, belirsizliği düzene tebdil eden bir hamle her zaman vardır. Çünkü insan aynı zamanda, sorunlar karşısında çözüm üretme imkânlarının arayıcısı ve muhatabıdır.

Bugün, ister sade bir vatandaş, isterse bir siyasetçi, diplomat, gazeteci veya akademisyen olun, dünyaya baktığınızda bir kaosla ve istikrarlı hâl getirilen bir istikrarsızlıkla karşılaşmanız tabii bir durumdur. İçinde yaşadığımız dünya ve çözüm bulmamız gereken sorun işte budur. Hâl ve tablo böyleyken, Türkiye nerede durmakta ve nereye yönelmektedir?

Malumunuz olduğu üzere ve mesleğiniz icâbı çok iyi bildiğiniz gibi Türkiye, her alanda belirsizliğin istikrarlı bir hâl aldığı günümüz dünyasında, bölgesel ve küresel anlamda hamleler yapan yeni ve diri bir aktör olarak öne çıkmaktadır. Geçen yüzyılda, Birinci Dünya Savaşından topraklarının % 80'ini kaybetmiş mağlup bir devlet olarak çıkan; İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yeni tasarımda söz sahibi olamayan ve Soğuk Savaş'ı takip eden dönemde kendi içine hapsolmuş Türkiye, bugün daha güçlü ve iddialı bir performans ortaya koymaktadır.

Türkiye'yi masada sadece bir sorun başlığı olarak görmek isteyenlerin,

Türkiye'nin masaya çözüm ortağı olarak oturma talebinden memnuniyet duymaları elbette beklenemez. Fakat Türkiye artık dönemeyeceği ve dönmemesi gerektiği kadar ilerlemiştir. Türkiye'nin ilerleme mecburiyetini üstlenen öncü temsilciler olarak sizin bu yeni durumu en iyi kavrayan kimseler olduğunuza ve gereğini yaptığınıza şüphem yok.

Sizler, dünyanın ve ülkemizin içinde geçtiği sancılı ve bunalımlı bir dönemde memleketimizi yabancı ülkeler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde yüksek gayret ve fedakârlıkla temsil ediyorsunuz.

Ve sizler de görüyorsunuz ki bugün dünya, çatışmalarla ve her köşeye yayılmış düşmanlıklarla gittikçe tehlikeli bir hal almaktadır. Batılı ülkelerde yükselen aşırıçılık, ırkçılık, İslamofobyaya ve yabancı düşmanlığı, kaynağı ve coğrafyası fark etmeksizin tüm dünyayı tehdit etmeyi sürdüren terörizm, gelir ve paylaşım adaletsizlikleri, iklim krizi, doğu-batı ve kuzey-güney ilişkilerindeki zorluklar ve haksızlıklar; tüm dünyanın karşı karşıya olduğu en temel sorunlardır.

Birbirlerini besleyen ve çözüm çabalarını güçleştiren bu sorunlar yumağı içerisinde, ülkemiz, gerek içinde bulunduğu coğrafi konumun getirdiği güçlükler gerekse ikili ve çok taraflı ilişkilerde maruz kaldığı zorluklar çerçevesinde dış politikada çetrefilli bir dönemden geçmektedir.

Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'ta egemenliğimizden doğan haklarımızı ve ekonomik çıkarlarımızı koruma girişimlerimiz, Suriye krizi ve onun neticesi olan mülteci krizi, PKK ve DAESH baştan olmak üzere ülkemizin etrafında yuvalanmış terör örgütleri, Avrupa Birliği ve ABD ile ikili ilişkilerde karşı karşıya kaldığımız adaletsizlikler ve zorluklar; ülkemizin mücadele etmek zorunda olduğu başlıca dış politika imtihanlarıdır.

**Yüce Meclisimiz
ülkemizin
menfaatleri
doğrultusunda
üzerine düşeni
yerine getirmeyi
vazife bilmektedir.**

Bu zorlu imtihanlar karşısında, bizim en büyük güvencelerimizden birini, Dışişlerinin kıymetli mensuplarının büyük bir donanıma ve birikime sahip olmaları, içinde yaşadığımız çağı ve dünyayı iyi tanımaları, ve görevlerini yerine getirirken büyük bir devletin kurumsal ve tarihi mirasına dayanmaları oluşturmaktadır.

Bu anlamda, böylesi sıkıntılı bir dönemde, 11'inci Büyükelçiler Konferansının temasının "Sahada ve Masada Güçlü Diploması" olarak belirlenmesini çok anlamlı bulduğumu belirtmeliyim.

Bildiğiniz üzere, ülkemiz dış politikası, tüm dünyadaki insani krizlere duyarlı, bu krizlerin mağdurlarına el uzatan ve bu krizleri diploması yoluyla çözmeye odaklı bir yaklaşımı benimsemiştir.

Kişî başına düşen insani yardım miktarında dünyada birinci olmamız, siyasi ve askeri krizlerden mustarip kişilere kucak açıp en çok mülteci ağırlayan ülke olmamız da bu durumun somut bir nişanesidir.

Ülkemiz bu sayede istikrar, güven ve refahtan yana; girişimci ve insani dış politikasıyla yalnız bölgesinde değil küresel anlamda da insanlığın güvenliğini kazanan bir ülke konumuna erişmiştir.

Sizlerin gayretiyle, desteğiyle Türkiye yaşanan sorunların, çatışmaların, insani krizlerin çözümü konusunda dünyanın her köşesinde var olmaya devam edecektir. Böylece, hem bölgemizde hem de dünyada bütün insanlık için daha güzel daha barışçı ve müreffeh bir yaşam için uğraşlarımızı güçlü şekilde devam ettirme fırsatı bulacağız.

Dışişleri Bakanlığımızın çalışmalarını yakından takip ederek, dış politikada Yüce Meclisimizin ülkemizin menfaatleri doğrultusunda üzerine düşeni yerine getirmeyi vazife bildiğini öncelikle belirtmek isterim. Milli bir şuur ile bu yolda tüm siyasi partilerin, tüm milletvekillerimizin gereken katkıyı ve desteği vereceğinden emin olabilirsiniz.

“Gücünüzün gölgesi müzakere masasına düşmüyorsa, diplomasi yapamazsınız” sözü doğrudur. Ve şunu iyi bilmeliyiz ki, Türkiye artık Soğuk Savaş gettolarından birine mahkum, iç çelişkilerine hapsolmuş bir ülke değildir ve olmayacaktır. Türkiye olarak hem bölgesel hem de küresel anlamda gücümüzün farkındayız ve bu gücü diplomatik zeminde ortaya koymak bakımından üç temel kıstasımız vardır: millî çıkarlarımızın muhafazası, barış esaslı olmak üzere insanlığın ortak iyiliği ve makuliyet.

Birçok vesilelerle ifade ettiğim bir hususu tekrarda fayda görüyorum. Türkiye, bugün artık sadece bir ülkenin ve bir coğrafyanın adı değildir. Türkiye bugün, bir umudun, bir hamlenin ve insanlık davasının adıdır. Ve Türkiye bugün, sadece vatanımız değil, aynı zamanda vazifemizdir.

İşte bu sebeple, umudu diri tutmak, insanlığın ortak iyiliğini amaçlayan bir hamleyi neticeye ulaştırmak ve vatani vazife bilen şuurunu tahkim etmek için, Türkiye'yi yücelteceğiz, büyüteceğiz ve geleceğini parlak kılacağız.

Bu düşüncelerle, siz kıymetli büyükelçilerimizi Gâzi ve Yüce Meclisimizde ağırlamaktan duyduğum memnuniyeti tekrar ifade ediyor, milletimiz ve devletimiz adına yürüttüğünüz faaliyetlerde hepinize üstün muvaffakiyetler temenni ediyorum.

Sahada ve Masada Güçlü Diplomasi

AFRİKA PARLAMENTERLER BİRLİĞİ 42'NCİ KONFERANSI

28 Kasım 2019,
Cibuti

**Saygıdeğer Parlamento Başkanları,
Sayın Milletvekilleri,
Değerli Kardeşlerim,**

Cibuti Parlamentosu Başkanı, değerli kardeşim Mohamed Ali Houmed'in davetlisi olarak, Afrika Parlamenterler Birliği 42'nci Konferansı vesilesiyle bugün aranızda olmaktan ve sizlere hitap etme fırsatı bulmaktan büyük mutluluk duyuyorum. Hepinize teşekkür ediyorum, hepiniz hoş geldiniz.

Sizlere İslam dünyasının gözbebeği, Kudüs'ün kardeşi, Mekke ve Medine'nin sırdaşı İstanbul'dan; emperyalizme karşı özgürlük mücadelesinin simgesi Ankara'dan selamlar getirdim. Yine, Afrika'nın büyük dostu ve sevdalısi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın selamlarını getirdim.

Bu önemli Konferans'ta yer almak, başkanı bulunduğum Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ve dolayısıyla ülkemiz Türkiye'nin Afrika ile olan ilişkilerine ne derece önem verdiğinin açık bir ifadesidir.

Cibuti'ye ulaşmadan önce ülkenin sel felaketiyle karşı karşıya kaldığını üzülerek öğrendim. Dost, kardeş ve kader birliği içinde bulunduğumuz Afrika ülkelerinde yaşanan her gelişmeyi ve kederi paylaşmakta olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu vesile ile sel felaketinde hayatını kaybedenleri rahmetle anıyor, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Değerli Kardeşlerim,

Küreselleşen dünyada ülkelerin iç meseleleri, bölgelerin bölgesel meseleleri, kıtaların kıtalara has meseleleri kalmamıştır. İç politika meselesi ve dış politika meselesi kalmamıştır. Günümüz dünyasında her bir iç mesele uluslararası sistemle alakadar hale gelmiştir. Bu bakımdan tartışacağımız yerel ve bölgesel meselelerin, uluslararası bir boyutu olduğunu göz ardı edersek sorunlarımıza çözüm bulmakta zorlanacağımızı ifade etmek isterim.

Değerli Kardeşlerim,

Türkiye'nin Afrika ile ilişkileri bugün adeta altın çağını yaşamaktadır. "Afrika Açılımı Politikamız", Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde 2002 yılından bu yana büyük bir ivme kazanmıştır.

2008 yılında Afrika Birliği tarafından “stratejik ortak” ilan edilen ülkemiz Türkiye, Afrika kıtasındaki 42 Büyükelçiliği ve başkentimiz Ankara’da yer alan 36 Afrika ülkesi büyükelçiliği ile kıta ülkeleriyle her alanda ilişkilerini güçlü bir şekilde ilerletmektedir.

“Afrika Ortaklık Politikamız” çerçevesinde, Türkiye – Afrika Ortaklığı Zirveleri’nin ilki 2008 yılında İstanbul’da, ikincisi 2014 yılında Malabo’da tertiplenmiştir. İnşallah bu zirvenin üçüncüsünü 2020 senesinde Türkiye’de yapacağız.

Değerli Kardeşlerim,

Ülke ve millet olarak, tarihimizin hiçbir döneminde, hiçbir toplumun alın teri, emeği ve doğal kaynağı üzerinden refah elde etmenin peşinde koşmadık. Hiçbir insanı dilinden ve inancından dolayı hakir görmedik. Emperyalistler gibi kıtaya altın, elmas, petrol penceresinden de bakmadık, bakamayız. Böyle bir bakış açısını Türkiye’nin ve Aziz Milletimizin karakterinde asla göremezsiniz. Tam tersine, tarih boyunca nereye gittiysek daima kalkındırmak, ihya ve imar etmek için çalıştık.

Bu çerçevede, Afrika Kıtasında faaliyet gösteren Büyükelçiliklerimiz, ticaret müşavirliklerimiz, 22 TİKA ofisimiz ve diğer kuruluşlarımızla sizlerle bir arada olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Türk Hava Yollarının İstanbul ile bağlantısını sağladığı 58 uçuş noktası başta olmak üzere, Afrika’nın her köşesinde, Türkiye devleti ve milletimiz her zaman yanınızda olmaya devam edecektir. Bugün çok sayıda Afrikalı kardeşimizin, mukaddes topraklara ve diğer ülkelere seyahatlerini İstanbul üzerinden gerçekleştirmelerinden memnuniyet duyuyoruz. Başta da ifade ettiğim gibi, evet, İstanbul, Mekke ve Medine’nin sırdaşdır.

Ülke ve millet olarak, tarihimizin hiçbir döneminde, hiçbir toplumun alın teri, emeği ve doğal kaynağı üzerinden refah elde etmenin peşinde koşmadık. Hiçbir insanı dilinden ve inancından dolayı hakir görmedik.

10.475 Afrikalı kardeşimize, lisans, yüksek lisans ve doktora bursları sağladık. Ayrıca, Kıta'da toplam 138 eğitim kurumu ve 13.400 öğrencisiyle faaliyet gösteren Türkiye Maarif Vakfı, Afrikalı gençlere uluslararası standartlarda eğitim imkânları sunmaktadır.

Değerli Katılımcılar,

Merkezine insani saikleri koyarak yürüttüğümüz Afrika Ortaklık Politikamız'da, en büyük yatırımı yine insana yapmaya gayret ediyoruz. Bu kapsamda 1992 yılından bu yana 10.475 Afrikalı kardeşimize, lisans, yüksek lisans ve doktora bursları sağladık. Ayrıca, Kıta'da toplam 138 eğitim kurumu ve 13.400 öğrencisiyle faaliyet gösteren Türkiye Maarif Vakfı, Afrikalı gençlere uluslararası standartlarda eğitim imkânları sunmaktadır. Bu kardeşlerimizin, memleketlerine daha iyi hizmet edebilmeleri için çaba sarf etmeyi sürdürmektedir. İnaniyorum ki bugün ülkemizde eğitim gören öğrenciler, ülkelerine döndüklerinde kendi vatanlarını ekonomi, sanayi ve eğitim gibi birçok alanda kalkındıracak kapasiteye sahip olacaklardır.

Türkiye olarak, resmî insani kalkınma yardımları bağlamında her zaman Afrika'nın yanında yer alacağımızı ve doğal afetlerde en kısa sürede elimizden gelen yardımı ulaştırmayı sürdüreceğimizi ifade etmek istiyorum. Bu noktada Türkiye, Afrika'da 20'yi aşkın ülkede ağaç hattı oluşturarak çölleşmeyle mücadeleyi hedefleyen Büyük Yeşil Duvar Girişimi'ne geçtiğimiz yıl üç milyon

dolarlık bir katkı sunmuş bu vesile ile kardeşliğimize olan samimi desteğini ortaya koymuştur.

Değerli Kardeşlerim,

Yine, Afrika ile ikili ticaretimiz de son 15 yılda 5 kat artarak 23,5 milyar dolara ulaşmıştır. Ülkemizin Afrika'ya verdiği değer, kamu sektöründe olduğu gibi özel sektörümüzün Kıta'daki, değeri 6 milyar doları aşan çalışmalarında da kendisini göstermektedir.

Türkiye, bugün kıtadaki en büyük yatırımcı ülke olmasa da, kamu ve özel sektörün tüm yatırımları düşünüldüğünde, yapmış olduğu yatırımları ile en fazla istihdam oluşturan ülke konumundadır. Buna ek olarak, Türkiye'nin yatırımları belirli birkaç ülkede toplanmamış, bunun aksine tüm Afrika kıtası sathına yayılmıştır.

**Türkiye
yatırımları ile en
fazla istihdam
oluşturan ülke
konumundadır.**

Değerli Parlamenter Arkadaşlarım,

Şu konuya da değinmeden geçemeyeceğim, neo-kolonyal emelleri olan ülkeler, ne yazık ki hâlen, Afrika dâhil her milletin kendi kaderlerini

tayin etmesinden rahatsızlık duymaktadırlar. Bu ülkeler, milletlerin demokratik seçimler ile işbaşına getirdiği hükümetlerine müdahale etmeyi hâlâ kendilerine hak görmektedirler.

**Neo-kolonyal
ülkeler
kendilerine, kendi
vatandaşlarına
'hak' gördüklerini,
Afrika ve diğer
coğrafyalar
için 'lüks'
saymaktadırlar.**

Birçok Batılı devlet, demokrasiyi sadece kendi çıkarlarına hizmet eden bir araç olarak görmektedir. Özgürlüğü sadece kendilerine has bir hak olarak addetmektedir. Refah, huzur ve kalkınmayı sadece kendilerinde olmasını istedikleri bir değer olarak görmektedir. Kendilerine, kendi vatandaşlarına 'hak' gördüklerini, Afrika ve diğer coğrafyalar için 'lüks' saymaktadırlar.

**Batılı ülkeler
pişmanlıklarında
samimi iseler,
kolonyal
geçmişleriyle
Afrika'yı sömüren
bu ülkelere,
hep beraber,
pişmanlıklarının
bir göstergesi
olarak, yüzyıllardır
sömürdükleri
Afrika ülkelerinin
mevcut borçlarını
silme çağrısında
bulunuyorum!**

Bir Batılı devlet adamının şu ibretlik sözünü sizlerle paylaşmak istiyorum: “Bir damla petrol, bir damla kandan daha kıymetlidir.” Evet, yaklaşık bir asır önce Winston Churchill’in Avam Kamarası’nda söylediği bu cümle tarihi bir itiraf olarak hala gerçekliğini korumaktadır.

Öte yandan, sanayileşmiş Batılı devletler bugünlerde kolonyal ve ırkçı geçmişlerinden pişman olduklarını da ifade ediyorlar. Bu devletler gerçekten samimi bir pişmanlık içinde iseler, bunu takdir etmek gerekir. Ancak bu samimiyet, söylemleri ile değil de hâlihazırda yürüttükleri politikalar ve faaliyetler ile değerlendirilmelidir.

Batılı ülkeler pişmanlıklarında samimi iseler, kolonyal geçmişleriyle Afrika'yı sömüren bu ülkelere, hep beraber, pişmanlıklarının bir göstergesi olarak, yüzyıllardır sömürdükleri Afrika ülkelerinin mevcut borçlarını silme çağrısında bulunuyorum. Belki o zaman geçmişlerinin karanlık miraslarını silme

noktasında küçük bir adım atmış olabilirler.

Bugün yine, birçok Batılı siyasetçi “Avrupa Değerleri” retoriğiyle konuşurken, güzelleme yapar; ama Avrupa’da ırkçılık yükselir, İslam düşmanlığı güçlenir, yabancı düşmanlığı had safhaya varır; dünyanın birçok coğrafyasında savaşlar, çatışmalar, katliamlar, ölümler devam eder. Devletleri, ülkeleri ve coğrafyaları istikrarsızlaştırmanın ve dış müdahaleye açık hale getirmenin aracı olarak kullanılan, esasen Batı kaynaklı olduğuna inandığım, uluslararası terörizm büyür ve güçlenir.

“Petrole hücum, altına hücum” sloganıyla yola çıkan doymak bilmez emperyalist iştahlar Orta Doğu’yu, Doğu Akdeniz’i, koskoca Afrika’yı çatışmaların merkezi haline getirmeye çalışır. “Demokrasi” ve “insan hakları” kavramları, işte tam da bu noktada, stratejik bölgeleri kontrol etmenin ve doğal rezerv iştahının maskesine dönüşür.

Uluslararası hukuk ve Birleşmiş Milletler kararları “işgal” edilmek, kargaşa çıkarılmak ve doğal kaynaklarının kontrol altına alınması istenen Irak’a, Suriye’ye, Afrika’ya uygulanır ama onlarca Birleşmiş Milletler kararını tanımayan İsrail’e uygulanmaz.

Yine, aradan yüzyıllar geçse de beyaz adamın Afrika’ya, Asya’ya, Latin Amerika’ya ve Orta Doğu’ya yönelik emperyalist bakış açısı değişmemektedir. Batıların beyaz ırkın üstünlüğüne dayanan kibrinde hiçbir azalma ve eksilme görülmemektedir.

Tam da bu noktada, uluslararası camianın ve örgütlerin varlık sebeplerinin ve varoluş amaçlarının yeniden gözden geçirilmesi zaruretini bir kez daha dikkatlerinize sunmak istiyorum. Ne yazık ki bugün uluslararası örgütlerin bir kısmı, özellikle de Birleşmiş Milletler, kuruluş amaçlarında öngörülen misyonu yerine getirmekten çok uzaktır. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan bu durumu, «Dünya Beşten Büyüktür» itirazıyla her uluslararası ortamda ifade etmektedir. Bu itiraz doğal olarak özellikle de yeni dünya düzeninin tüm yükü üzerine yüklenen milletlerde haklı bir yankı uyandırmaktadır.

**Sizlerden
istirhamımız; sözde
eğitim, sağlık
kuruluşları veya sivil
toplum örgütü gibi
kisveler altında bazı
Afrika ülkelerinde
faaliyetlerine
devam ettiğini
bildiğimiz Fetullahçı
Terör Örgütü’nün
uzantılarına karşı
müteyakkız
olmanızdır.**

Değerli Parlamenterler,
Değerli Kardeşlerim,

Bizlerin birlik içinde hareket etmemizden de rahatsızlık duyulduğunu ifade etmek isterim. Birimiz kalkınma ve refah yolunda ilerlediğinde, “dünya beşten büyüktür” dediğinde, ellerindeki her imkânı kullanarak; darbelerle, iç savaş tahrikleriyle bizleri sindirmek istiyorlar.

Bunun en acı örneğini, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ'nün) hain darbe girişimi ile 15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye'de yaşadık. Kendi savaş uçaklarımız kendi Meclisimizi bombaladı. Kendi tanklarımız vatandaşlarımızı hunharca ezdi. Kendi askerimiz olduğunu sandığımız hainler milletimizi kurşunladı. Ancak, ne mutlu bizlere ve asil milletimize ki, kanımız ve canımız pahasına bu teröristlere gereken cevabı verdik.

**Uluslararası
hukuk temelinde
gerçekleştirdiğimiz
Barış Pınarı
Harekâtı'mızın
amacı, bölgedeki
teröristleri etkisiz hale
getirerek ülkemiz
sınırlarının güvenliğini
sağlamak ve Suriye
halkını teröristlerin
baskı ve zulmünden
kurtarmaktır.**

Sizlerden de istirhamımız; sözde eğitim, sağlık kuruluşları veya sivil toplum örgütü gibi kisveler altında bazı Afrika ülkelerinde faaliyetlerine devam ettiğini bildiğimiz Fetullahçı Terör Örgütü'nün uzantılarına karşı müteyakkız olmanızdır. Zira bu örgüt sadece Türkiye için değil faaliyet gösterdiği tüm ülkeler için tehdit teşkil etmektedir.

Hepimizin güvenliğini tehdit eden bir diğer terör örgütü ise DEAŞ'tır. Türk Ordusu'ndan başka hiçbir güç DEAŞ ile göğüs göğüse çarpışmamış ve Türk Ordusu'nun kurtardığı kadar geniş bir bölgeyi DEAŞ zulmünden arındırmamıştır. Bazı ülkeler terör örgütü DEAŞ ile mücadeleyi başka terör örgütlerine havale etmiş ve kendilerinin de terör örgütü olarak niteledikleri PKK'yı ortak

edinmişlerdir. Sözde SDG, YPG gibi bazı farklı maskelerle hareket eden terör örgütü PKK'nın faaliyetlerine destek vermişlerdir. Suriye sınırimızda, ağır silahlarla teçhiz edilmiş böyle azılı bir terör örgütünün varlığı, bölgeye bir harekât düzenlenmesini elzem kılmıştır.

Bu arka plan ışığında ve uluslararası hukuk temelinde gerçekleştirdiğimiz Barış Pınarı Harekâtı'mızın amacı, bölgedeki teröristleri etkisiz hale getirerek ülkemiz sınırlarının güvenliğini sağlamak ve Suriye halkını teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarmaktır. Suriye'nin toprak bütünlüğünün ve siyasi birliğinin muhafazasını teminat altına almak önemli bir hedefimizdir. Türkiye bu kararlıkla tüm terör örgütleri ile mücadelesini sürdürecektir.

Bugün için Amerika ve Rusya bölgeden terör unsurlarının çekilmesine dair verdikleri sözleri tam olarak yerine getirmiş değildir. Türkiye kendi sınırında güvenli bir bölge oluşturunca kadar bölgede askeri varlığıyla da kararlılığını sürdürecektir. Amerika bir yandan sözünü yerine getirmeyip, bir yandan da Türkiye'nin satın aldığı S400 füze sistemi için kullanılmasın uyarısını dillendirmektedir. Türkiye'nin meşru güvenliğini düşünmeksizin, kendi planlarını uygulamaya çalışanlar her zaman olduğu gibi sadece kendi çıkar hesaplarının peşinde koşuyorlar. Türkiye dün olduğu gibi bugün de sağa sola bakmadan milletin ve bölgenin güvenliği için gerekli gördüğü her adımı tereddütsüz atacaktır. Bizler, DEAŞ, PKK/PYD/YPG, BOKO HARAM, EL-ŞEBAB ve FETÖ gibi tüm terör örgütlerine karşı birlikte mücadele edebilmeliyiz.

Çifte standarttan uzak, sadece birkaç devletin değil bütün devletlerin egemen eşitliğine dayanan, sadece belli ırktan ve inançtan olanların değil, bütün insanların eşitliğine inanan, asgari refah ve insanca yaşama şartlarını bütün bir dünya için benimseyen yeni bir paradigma ile yeni bir dünyanın kurulması gerekiyor.

**Değerli
Hanımefendi
nezaretinde
“Afrika’nın
sorunlarına
Afrikalı çözümler”
yaklaşımı ile
Afrika El Sanatları
Pazarı ve Kültür
Evi açılmıştır.**

**Saygıdeğer Parlamento Başkanları,
Değerli Kardeşlerim,**

Dünya ve halklar yeni arayışlar içindedir. Bütün dünya, uluslararası siyasette, uluslararası hukukta, uluslararası ticarette ve ekonomide yeni bir düzen arayışı içindedir. Çifte standarttan uzak, sadece bir kaç devletin değil bütün devletlerin egemen eşitliğine dayanan, sadece belli ırktan ve inançtan olanların değil, bütün insanların eşitliğine inanan, asgari refah ve insanca yaşama şartlarını bütün bir dünya için benimseyen yeni bir paradigma ile yeni bir dünyanın kurulması gerekiyor.

Biz Türkiye olarak, bütün dünya halklarının arzu ettiği böyle bir dünyanın çok yakın bir zamanda kurulacağına inanıyoruz. Bunun için her platformda sesimizi yükseltiyoruz. Bütün

devletlere ve halklara çağrımızı, her platformda yapıyoruz. Mevcut çifte standartlı ve adil olmayan uluslararası düzen sürdürülebilir değildir.

Artık, bazı ülkelerin sadece haklara, bazı ülkelerin ise sadece sorumluluk ve yükümlülüklerle sahip olduğu bir dünya yoktur. Bunun farkına varmalıyız. Afrika ülkelerine ve diğer coğrafyalara yönelik Batılı devletlerin sergilediği mütekebbir ve üstenci tavır artık tarihin tozlu raflarına kaldırılmalıdır.

Hiç kimsenin ötekileştirilmediği, haksızlığa uğramadığı, kazan-kazan esasında yürüyen yeni bir dünyanın mümkün olduğunu bilmeliyiz.

**Değerli Parlamento Başkanları,
Değerli Parlamenterler,**

Konuşmamın sonunda çok önem verdiğim hayırlı bir projeye kısaca temas etmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın 2015 ve 2016 tarihlerinde bazı Afrika ülkelerine gerçekleştirdikleri ziyaretler sonrasında, Değerli eşi Hanımefendi öncülüğünde Afrika'ya yönelik sosyal içerikli bir proje başlatılmıştır.

Bu proje doğrultusunda, Değerli Hanımefendi nezaretinde “Afrika’nın sorunlarına Afrikalı çözümler” yaklaşımı ile “Afrika El Sanatları Pazarı ve Kültür Evi “ açılmıştır.

Sayın Hanımefendi, Afrikalı kadınların ortaya koyduğu el emeği ürünleri hak ettikleri değerde, asla bir kâr amacı gütmeksizin Türkiye’de satışa sunup elde edilecek gelirleri Afrikalı kadınlara göndermeyi amaçlamıştır. Türk Havayolları ile işbirliği içinde taşıma giderleri de karşılanmaktadır.

Afrika ve Türkiye arasındaki kardeşliğin nişanesi olacak Afrika Kültür Evi; şüphesiz ki din, dil ve ırk ayrımı yapmadan tüm kadınların sorunlarına duyarlılığın en yüksek ifadesi olacak, halklar arasında birbirini tanımanın ve kardeşliğin en önemli zeminlerinden birine dönüşecektir.

**Türkiye Afrika
ölkeleriyle
iş birliğini
“karşılıklı saygı”,
“eşit ortaklık”
ve “adalet”
temelinde
yükseltmenin
peşindedir.**

Afrika ve Türkiye arasındaki kardeşliğin nişanesi olacak Afrika Kültür Evi; şüphesiz ki din, dil ve ırk ayrımı yapmadan tüm kadınların sorunlarına duyarlılığın en yüksek ifadesi olacak, halklar arasında birbirini tanımanın ve kardeşliğin en önemli araçlarından, zeminlerinden birine dönüşecektir.

Bu projeye siz parlamenterlerin de sahip çıkmasını arzu ediyorum. Afrikalı kadınlar ile Türkiye ve Türkiyeli kadınlar arasında önemli bir köprü olacak bu projenin kadınlara duyurulmasında, onların ilgisinin yönlendirilmesinde katkılarınızı bekliyorum. Bu konudaki ayrıntılar ve iletişim bilgileri dışarıdaki Türkiye standında Arapça ve Fransızca

broşürler halinde sizlere sunulmaktadır.

Değerli Kardeşlerim,

İnancımızdan, değerlerimizden ve kıtadaki eşsiz tarihimizden aldığımız ilhamla, Türkiye olarak Afrika’da yarası sarılmadık gönül, kapısı çalınmadık dost ve iş birliği yapılmadık devlet bırakmamaya azami gayret gösteriyoruz. Türkiye, her daim, Afrika ölkeleriyle iş birliğini “karşılıklı saygı”, “eşit ortaklık” ve “adalet” temelinde yükseltmenin peşindedir.

Bu duygu ve düşüncelerle sizleri bir kez daha selamlıyor, Cibuti Parlamentosa göstermiş oldukları misafirperverlik dolayısıyla şükranlarımı sunuyor, Afrika Parlamenterler Birliği 42’nci Konferansının hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

ASYA PARLAMENTER ASAMBLEİ (APA)

12. GENEL KURUL TOPLANTISI

14 Aralık 2019

Antalya

Saygıdeğer Parlamento Başkanları,
Saygıdeğer Parlamenterler,
Değerli Konuklar,
Sayın Hanımefendiler,
Beyefendiler,

Malumunuz 2017 ve 2018'de İstanbul'da ev sahipliğini yaptığımız Asya Parlamenter Asamblesi Genel Kurulunun siz değerli katılımcılarını 12. Genel Kurul toplantısı vesilesiyle bu sefer de Antalya'da ağırlamaktan dolayı büyük memnuniyet duyuyorum.

Son üç Genel Kurul toplantısına ev sahipliği yapmamız ve son olarak 25-28 Ekim 2019 tarihleri arasında Rize'de APA Birinci Yürütme Konseyi Toplantısını düzenlememiz bu Asambleye verdiğimiz büyük önemin göstergesidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, parlamentolar arası ilişkilerimizin güçlendirilmesine katkı sağlamaya özen gösterdik. Bu vesileyle, Asya Parlamenter Asamblesi Türk Grubu Milletvekillerimize ve toplantıların düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Burada toplantımız boyunca Asya Parlamenter Asamblesi üyeleri olarak Asya kıtasında istikrar ve refahın artırılması hedefi doğrultusunda önemli konuları tartışacağız. Verimli toplantılar gerçekleştireceğimize ve burada yaptığımız istişarelerin ülkelerimizin ve halklarımızın barış ve huzur içinde yaşayabilecekleri bir dünyanın inşası için önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Değerli Konuklar,

Asya Parlamenter Asamblesi olarak temel amacımız Asya bölgesinde ekonomik ve sosyal ilişkiler ile refah ve barış konularında parlamentolar arası iş birliğini güçlendirmektir. Gerçekleştireceğimiz iş birliğiyle, geleneksel diplomasiye ilave bir güç katma, Asya kıtasının sorunlarının çözümünde önemli pay sahibi olma kararlığımızı göstermeliyiz. Bu bağlamda büyük bir sorumluluk üstlenmek zorundayız.

Kitamız, müspet gelişmelerin yanı sıra, pek çok sorun ve sına ile de karşı karşıyadır. Günümüz dünyasında maalesef düzen değil, düzensizlik hakimdir.

Dünya'nın birçok yerinde olduğu gibi Asya'nın bir bölümü de hala açlık, bulaşıcı hastalık ve doğal afetler gibi birçok zorlukla yüzleşmek zorunda kalmakta, yeni ekolojik problemlerle karşılaşmaktadır. Öte yandan savaşlar, çatışmalar, vekalet savaşları ve terörizm gibi ağır insani sonuçları olan sorunlarla her gün daha güçlü bir şekilde yüzleşmek zorunda kalıyoruz.

Türkiye olarak çevremizdeki dinamikleri, barış, refah ve istikrar doğrultusunda şekillendirmenin gayretindeyiz.

Türkiye olarak çevremizdeki dinamikleri, barış, refah ve istikrar doğrultusunda şekillendirmenin gayretindeyiz.

Komşumuz Suriye'de iç savaşın sona ermesi ve istikrarın sağlanması için elimizden gelen en üstün gayreti gösteriyoruz. 3.6 milyona yakın [The UN Refugee Agency, Temmuz 2019] Suriyeliyi şu anda ülkemizde misafir ediyoruz. Suriye'nin geleceğini tehdit eden DEAŞ ve PKK, YPG terör örgütleriyle mücadelemizi kesintisiz sürdürüyoruz. Bu doğrultuda, terör örgütlerinden temizlemiş olduğumuz bölgelere Suriyeli kardeşlerimizi en güvenli ve en sağlıklı yoldan vatanlarına dönme yolunda ortaya koyduğumuz çabalar nihayetinde meyvelerini verecektir.

Bugün, terörizm coğrafya ayırt etmeksizin tüm dünyanın ortak belasıdır. Bunun acı örneklerini burada bulunan birçok ülke yakinen yaşıadı. Bu gerçeğin bilinciyle, uluslararası terörizmle mücadelede en ön safta yer alıyoruz. Terörizm, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve İslam düşmanlığı gibi dünya barışını ve insanların huzurunu tehdit eden hastalıklı anlayışlarla mücadelede uluslararası toplumu harekete geçirmek için somut adımlar atıyoruz.

**Suriye'nin
geleceğini
tehdit eden
DEAŞ ve PKK,
YPG terör
örgütleriyle
mücadelemizi
kesintisiz
sürdürüyoruz.**

Terörizm, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve İslam düşmanlığı gibi dünya barışını ve insanların huzurunu tehdit eden hastalıklı anlayışlarla mücadelede uluslararası toplumu harekete geçirmek için somut adımlar atıyoruz.

Terörizmle mücadele ancak ve ancak samimi ve kapsamlı bir yaklaşımla başarılı olabilir. Aynı anda birçok terör örgütüyle mücadele eden ve hiçbirine göz açtırmayan bir ülke olarak sizlerle tecrübelerimizi paylaşmak ve güçlü iş birlikleri kurmak istiyoruz.

2016 yılında ülkemizde darbe teşebbüsünde bulunan FETÖ terör örgütünün bir çoğunuzun ülkesinde eğitim, STK ve benzeri kisveler altında faaliyette bulunduğunu biliyoruz. Bu örgütün Türkiye için olduğu kadar sizlerin ülkeleri için de tehdit olduğunu özellikle hatırlatmak istiyorum.

Hiçbir terör örgütü birbirinden farklı değildir. DEAŞ neyse FETÖ ve PKK/PYD/YPG de odur. Hepsi insanları insan gibi yaşamaktan alıkoyacak aynı onursuz ve lanetli amaçların peşinden koşmaktadır.

Bu noktada, “İşe yarayan-yaramayan terörist” ayrımını

asla kabul etmiyoruz. Tüm dostlarımızın da bu gerçeğin bilincinde hareket etmesini istiyoruz. DEAŞ söz konusu olduğunda yükselen seslerin, PKK, FETÖ ve diğerleri için de yükselmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bölgemizin bir diğer kanayan yarası olan Filistin meselesinde de aktif bir tutum sergiliyoruz. İşgal, zulüm ve adaletsizlik Filistin’in kaderi değildir. Dünyada haksızlığa uğramış

“İşe yarayan-yaramayan terörist” ayrımını asla kabul etmiyoruz.

milletlerin daima yanında olmayı insanlık onurunun bir gereği olarak görüyoruz. Tüm ülkeleri Birleşmiş Milletler kararlarına, Kudüs'ün tarihi ve hukuki statüsüne saygı göstermeye davet ediyoruz.

Afganistan'da barışın tesisi ve şiddetin sona ermesi için yürütülen çabalara her zaman olduğu gibi bundan sonra da destek vermeye devam edeceğiz.

Keşmir sorununun Pakistan ve Hindistan arasında diyalogla ve ilgili Birleşmiş Milletler kararları temelinde Keşmir Halkının beklentileri doğrultusunda çözümünü destekliyoruz. Rohingyaların içinde bulunduğu durumu da yakından takip ediyor, bu insani dramın bir an önce sona ermesini temenni ediyoruz.

Kitamızda yaşanan insani sorunlar ve çatışmalar elbette bunlarla sınırlı değil. Başta evimiz olan Asya olmak üzere tüm dünyada çatışmaların önlenmesi ve barışçıl yollarla çözülmesi bununla birlikte eşref-i mahluk olan insanın en şerefli ve insana yakışır bir şekilde yaşayabilmesinin sağlanması anlayışıyla hareket ediyoruz, etmeye de devam edeceğiz.

Bu anlayışın tezahürü olarak hâlihazırda Birleşmiş Milletler, Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı ile İslam İşbirliği Teşkilatı içindeki arabuluculuk gruplarının eş başkanlıklarını yürütüyoruz.

P20 Parlamento Başkanları toplantısında da vurguladığım üzere “İnsanı Yaşat ki Dünya Yaşasın” anlayışının bütün insanlığın huzuru ve kurtuluşuna çare olabileceğine, coğrafyamızda kan ve gözyaşını durdurabileceğine inanıyorum.

**Dünyada
haksızlığa
uğramış
milletlerin
daima yanında
olmayı insanlık
onurunun bir
gereği olarak
görüyoruz.**

**Dünya'nın
jeopolitik ve
ekonomik ağırlık
merkezi hızla
Asya'ya kayıyor.**

Değerli katılımcılar,

Dünya'nın jeopolitik ve ekonomik ağırlık merkezi hızla Asya'ya kayıyor. Asya kıtasının her bölgesinde etkileyici bir kalkınma ve gelişim süreci yaşanıyor. Nitekim Asya kıtasının küresel siyaset ve ekonomide yükselen güç olması nedeniyle 21. yüzyıl "Asya Yüzyılı" olarak adlandırılıyor.

Asya ve Avrupa kıtalarının ayrılmaz bir parçası olan Türkiye de kendi içinde ve büyük Avrasya coğrafyasında sürmekte olan kapsamlı dönüşüme uygun bir şekilde yakın bir zamanda "Yeniden Asya" başlığıyla bir girişim başlatmıştır.

Bu girişimle, Türkiye mevcut siyasi ve ekonomik kurumsal taahhütlerini dikkate alarak, Asya genelinde ortaya çıkan çok yönlü dinamizmden daha iyi ve verimli biçimde yararlanmayı ve buna katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Esasen “Asya Parlamenter Asamblesi”ni de bu yeni girişimimizin çok taraflı parlamenter boyutlarından biri olarak görüyor ve ziyadesiyle önemsiyoruz.

Türkiye, artan imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde gerek yakın çevresinde gerek uluslararası düzeyde güvenlik, istikrar ve refahın sağlanması amacıyla, dış politikasını, kurucu felsefesini oluşturan “Yurtta Barış, Dünyada Barış” ilkesi doğrultusunda ve “Girişimci ve İnsani” bir yaklaşımla yürütmektedir.

“Girişimci ve insani dış politika” anlayışımız uyarınca bölgemizdeki ve dünyadaki sorunların çözümü için inisiyatif alıyoruz ve çaba harcıyoruz. Amacımız, barış, istikrar ve refahın güçlendirilmesine katkı sağlamaktır.

Bu anlayışla, ikili ilişkilerimizi birçok ülkeyle ileri seviyelere taşıdık. Bu toplantıya katılan bazı konuklarımız dâhil olmak üzere, pek çok ülkeyle Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi mekanizması kurduk. “Yeniden Asya” girişimimiz ile bu sayıyı artıracacağız.

Yakın çevremizdeki ihtilaflara kesin çözümler bulunması için bölgesel sahiplenme anlayışının önem taşıdığını düşünüyoruz.

Bu çerçevede, üçlü ve dörtlü iş birliği süreçleri ve bölgesel girişimlere öncülük ediyoruz. Uluslararası örgüt ve platformlarda aktif rol üstleniyor, katkı sunuyoruz.

Türkiye olarak Asya’ya sadece siyaset ve güvenlik eksenli bir zaviyeden bakmıyoruz. Ekonomik, kültürel ve sosyal ilişkileri güçlendirilmesine de fevkalade önemiyet gösteriyoruz.

“Girişimci ve insani dış politika” anlayışımız uyarınca bölgemizdeki ve dünyadaki sorunların çözümü için inisiyatif alıyoruz ve çaba harcıyoruz. Amacımız, barış, istikrar ve refahın güçlendirilmesine katkı sağlamaktır.

İnsani dış politika yaklaşımımız ise, ülkemize sığan 3,6 milyonu aşkın Suriyeliye sağladığımız imkânlarla da kendisini göstermektedir.

Asya ve Avrupa'yı bağlayan güzergahlar üzerindeki tüm ülkelerle altyapı, gümrük ve lojistik alanlarında iş birliğini arttırmak arzusundayız.

Şüphesiz, Modern İpek Yolu'nun canlandırılması bölgelerimizin refahı ve kalkınmasına ciddi ivme kazandıracaktır. Uzun süredir öncülüğünü yapmakta olduğumuz Hazar Geçişli Doğu-Batı Orta Koridoru girişimimiz de bu anlayışımızın da bir tezahürüdür.

Doğu-Batı Orta Koridoru girişimi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin ortaya koyduğu Kuşak ve Yol Girişimi ile doğal bir sinerji yaratmaktadır. Nitekim, Kuşak ve Yol Girişiminde yer alan güzergahlardan biri Türkiye üzerinden geçmektedir. Dolayısıyla bu girişimler birbirlerine alternatif olmayıp tamamlayıcı nitelik göstermektedir.

Ekim 2017'de açılan Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi, Orta Koridor girişimimizin belkemiğini oluşturmaktadır. Bu güzergâh tam kapasiteye ulaştığı vakit, İpek Yolu'nun canlandırılmasında vazgeçilmez bir niteliğe sahip olacaktır.

Yine bu kapsamda, Türkiye'nin uzun vadeli altyapı geliştirme stratejisi doğrultusunda, başka mega projelerimiz de ya tamamlanmış ya da halen yürütülmektedir. "Marmaray", İstanbul Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Osman Gazi Köprüsü ve Avrasya Tüneli'nin yanı sıra, tüm aşamaları tamamlandığında dünyanın en büyük havalimanı olacak olan İstanbul Havalimanı da geçtiğimiz yıl 29 Ekim'de faaliyete geçmiştir.

Tüm bu projelere ilaveten, İstanbul 3 katlı tüp geçit projesi, Çanakkale Boğazı Köprüsü ve Edirne-Kars Hızlı Tren ve bağlantıları Demiryolu projesi, Filyos, Çandarlı ve Mersin limanlarının inşası gibi çalışmaları süren diğer mega projeler de Türkiye'nin etrafındaki geniş coğrafyanın birbirine daha kolay ve verimli ulaşmasını sağlayacaktır.

İnsani dış politika yaklaşımımız ise, ülkemize sığınan 3,6 milyonu aşkın Suriyeliye sağladığımız imkânlarla da kendisini göstermektedir. Dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapan ve insani yardımlar açısından yine ilk sırada olan ülkemiz, yardımların milli gelire oranı bakımından da dünyanın en cömert ülkesi konumundadır. Bununla iftihar ediyoruz.

Ancak, ne yazık ki uluslararası toplumun bu alandaki katkısı beklentinin çok altında kaldığı da bir vaki'dir. Bu bağlamda tüm ülkelerin insani bir hissiyatla elini taşın altına koyması ve külfeti paylaşması gerektiğine inanıyorum.

Değerli Dostlarım,

Günümüz sorunları, çözüm için etkin çok taraflılığı, bölgesel bağlantılılığı ve ortak gayretleri gerekli kılmaktadır. Karşı karşıya bulunduğumuz meselelerle ulusal, bölgesel ve küresel ölçekte tek başına mücadele etmek mümkün değildir.

Ne yazık ki bugün uluslararası örgütlerin bir kısmı, özellikle de Birleşmiş Milletler, kuruluş amaçlarında öngörülen misyonu yerine getirmekten çok uzaktırlar. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanımız Tayyip Erdoğan bu durumu, 'Dünya Beşten Büyüktür' itirazıyla ifade etmiş ve bu itiraz, haklı bir yankı uyandırmıştır.

Tam bu noktada, uluslararası zeminlerin ve örgütlerin yeniden gözden geçirilmesi zarureti bir kez daha dikkatlerinize sunmak istiyorum.

İşte bu yüzden, uluslararası siyaseti ve küresel dengeleri, var olmayan bir dünyanın eskimiş örgütleriyle değil, dinamik ve hakiki kurumlarla ele almak en akılcı yoldur. Dolayısıyla, son yıllarda ivme kazanan parlamenter diplomasi süreçlerini ve parlamentolar arası zirveleri bu açıdan değerlendirmenin önemli ve hayati olduğu kanaatindeyim.

Parlamenter diplomasi alanındaki arayışların yoğunlaşması uluslararası ilişkilerin sadece hükümetlerin değil halklar ve kamuoyunun da diplomasi alanında birer aktör olmasına duyulan ihtiyacı göstermektedir.

Gerçekten küresel dünyada uluslararası ilişkileri sadece konvansiyonel yöntemler ile yürütmek artık mümkün değildir.

İşte bu yüzden, uluslararası siyaseti ve küresel dengeleri, var olmayan bir dünyanın eskimiş örgütleriyle değil, dinamik ve hakiki kurumlarla ele almak en akılcı yoldur.

Parlamentar diplomasi ülkelerimiz ve halklarımıza yeni bir imkân sunmaktadır. Parlamentar diplomasi bizlere çok daha esnek ve geniş bir hareket alanı tanımaktadır. Bu alanda ilişkilerimizi karşılıklı saygı, diyalog ve iş birliği anlayışıyla yürütmemiz gerektiğine inanıyorum. Parlamentar diplomasinin, olumlu gündemiyle ülkelerimiz arasındaki ilişkileri güçlendirme ve ihtilafları çözme noktasında da büyük katkı sağladığını düşünüyorum.

Bugün, yeni bir dünya için yeni bir diplomasi diline ve anlayışına ihtiyaç var. Bu anlayışta parlamentolar olarak çok daha önemli bir rol üstlenmeliyiz.

Bu noktada, bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Geleneksel diplomasinin yürütülmesi için oluşturulan ve uluslararası ilişkilerin kurumsal aktörleri olarak en baş köşeye oturttuğumuz örgütlerin en eskilerinin bile yetmişinci yaşlarını daha bu yıllarda geride bıraktıklarını görüyoruz. Dünya tarihinin belki de en kanlı dönemleri olan birinci ve ikinci dünya savaşlarını ayakta kalarak geçirebilmiş hükümetler arası bir örgüt maalesef yok.

Ancak diğer tarafta bu yıl yüz otuzuncu yaşını kutlayan, bahsettiğim zor dönemleri bir şekilde geçiren ve her seferinde yıkılan düzenin tekrar inşa edilmesine katkı sağlayan bir Parlamentolar Arası Birlik var. Bu da gösteriyor ki eğer dünya üzerinde barış ve adalet sağlanacaksa bu yine halklarının temsilcileri olan biz parlamenterler tarafından sağlanabilir. Değişen dünyaya uyum sağlayarak yeni bir diplomasi dili oluşturmak için her birimizin elini taşın altına koyması gerekiyor.

Saygıdeğer Parlamento Başkanları,
Saygıdeğer Parlamenterler,
Değerli Konuklar,

Konuşmama burada son verirken ABD Senatosu'nun tarihi gerçekleri saptırmak suretiyle, uluslararası hukuku yok sayarak , sözde Ermeni iddiaları konusunda kabul ettiği kararı Asya Parlamenterler Asamblesi'nde siz kıymetli parlamenterlerin huzurunda Türkiye olarak ret ettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Hukuki hiçbir değeri bulunmayan ve müteakip seçim dönemi sonrasında oluşacak Senato'yu bağlamayacak bu karar açıktır ki kirli bir siyasi oyunun parçasıdır. Bu, keyfi ve gündelik politikanın basit çıkarları temelinde tarihi okumaktan ibaret değersiz bir tavidir.

Ülkemiz, tarihle yüzleşmekten kaçınmamaktadır. Tam tersine, gerçek, tüm mevcudiyetiyle ortaya çıkarılmalıdır. Bir tarafın görüşü mutlak gerçek gibi empoze edilmesi hakikati ortaya koymamaktadır.

I. Dünya Savaşı'na giden süreçte ve bu dönemde hayatını kaybeden bütün insanların anısına saygı duyulması bir insanlık görevidir. Bu olaylardan doğru dersler çıkarılmalıdır. Bunu başarabilmek için tarihi gerçeklerin tarafsız, bağımsız ve saygın tarihçilerce ortaya konulmasına ihtiyaç vardır.

Parlamenter diplomasi alanındaki arayışların yoğunlaşması uluslararası ilişkilerin sadece hükümetlerin değil halklar ve kamuoyunun da diplomasi alanında birer aktör olmasına duyulan ihtiyacı göstermektedir.

**Parlamber
diplomasinin,
olumlu
gündemiyle
ülkelerimiz
arasındaki ilişkileri
güçlendirme ve
ihtilafları çözme
noktasında da
büyük katkı
sağladığını
düşünüyorum.**

Türkiye zengin arşivlerini Ermeni araştırmacılar dahil bütün araştırmacılara açmıştır; ancak Ermenistan ne yazık ki bu konuda aynı samimiyeti göstermemiştir. Bilgi ve belgeleri gizleyerek, kara propagandaya ve ırkçı yaklaşımlara boyun eğmek ABD Senatosu dahil hiçbir parlamentoya yakışmamaktadır.

Bilinmelidir ki Türkiye, ABD Senatosu'nun bu kararını ve benzeri türden baskı araçlarını hiçbir şekilde dikkate almaksızın, bölgesindeki milli çıkarlarını ve dünya güvenliğini korumaya kararlılıkla devam edecektir.

Saygıdeğer Misafirler,

Önümüzdeki yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşunun 100. yıldönümü olması milletimiz ve devletimiz için büyük önem taşıyor.

100 yıl evvelki ruhu anlamaya vesile olması yönünde daha kapsamlı kutlamalar yapmak istiyoruz.

Yakın zamanda davetiyemiz resmi kanallardan da ulaştırılacaktır, ancak siz değerli parlamenterlere sözlü olarak da iletmek isterim ki, 23 Nisan günü zatalilerinizi ve heyetlerinizi dostluğumuzun bir göstergesi olarak Türkiye'de düzenlenecek kutlamalarda görmek bizi ziyadesiyle memnun edecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle Asya Parlamenter Asamblesi Dönem Başkanı olarak, yapılacak toplantıların, istişarelerin ve tartışmaların bizlere yeni ufuklar açmasını ve hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Hepinize tekrar hoş geldiniz diyor ve en kalbi duygularımla selâmlıyorum.

